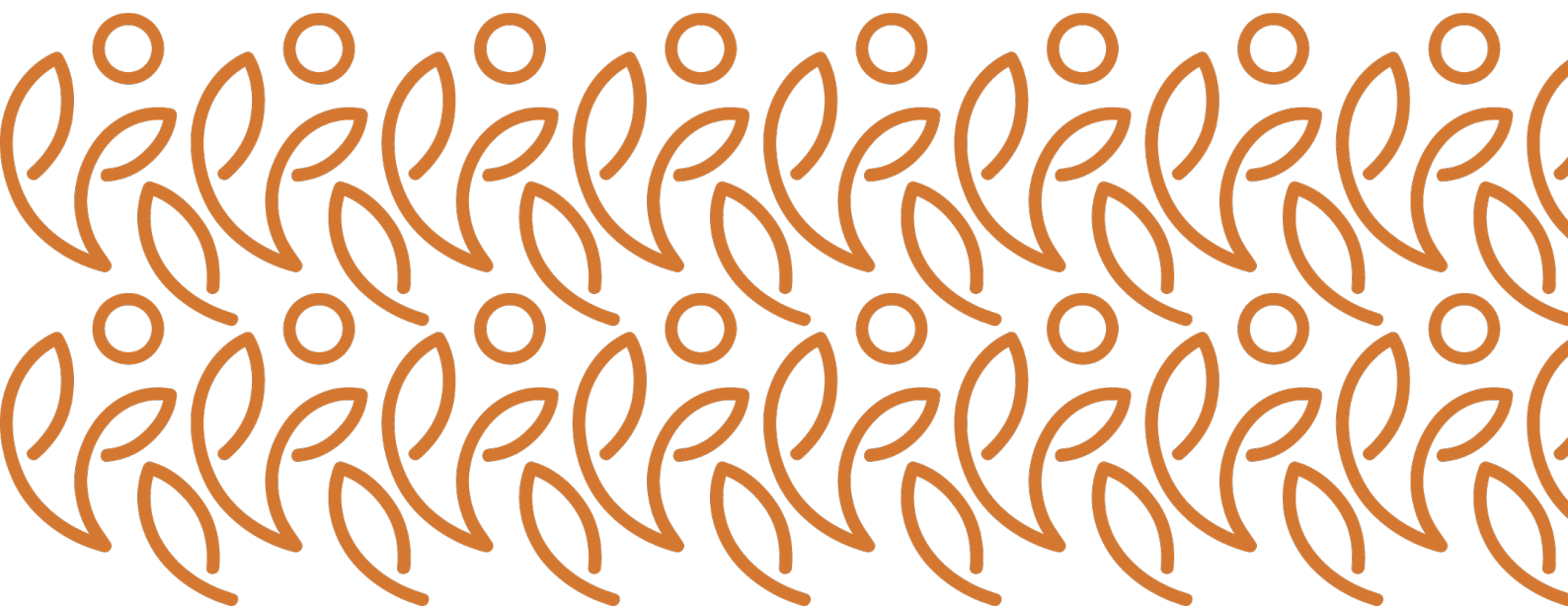

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue osavuosisikatsaus 1–3/2025

Sisällys

1	Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tuloslaskelma.....	3
1.1	Strategisten tavoitteiden seuranta.....	8
1.2	Toimialuekohtaiset talouden toteumavertailut.....	9
1.2.1	Hyvinvointialuehallinto.....	9
1.2.2	Terveys- ja sairaanhoitopalvelut.....	10
1.2.3	Perhe- ja sosiaalipalvelut.....	11
1.2.4	Ikäihmisten palvelut.....	12
1.2.5	Pelastustoimi.....	13
1.2.6	Hallinto- ja strategiapalvelut.....	19
1.2.7	Hankkeet.....	20
2	Hyvinvointialueiden rahoitus vuonna 2025.....	22
2.1	Hyvinvointialueen rahoituksen määräytyminen.....	22
2.2	Vuoden 2025 rahoituspäätös.....	23
2.3	Vuoden 2026 rahoituslaskelmat.....	26
2.4	Korkoriskien hallinta, nostetut talousarviolainat ja tehdyt korkosuojaukset.....	30
2.4.1	Talousarviolainat.....	33
2.4.2	Korkosuojaukset.....	33
2.4.3	Lyhytaikaiset lainat.....	34
3	UTV2-ohjelma.....	35
3.1	Valtiovarainministeriölle tehtävä raportointi muutosohjelman toteutumisesta.....	39
4	Lainat ja lainanottovaltuus.....	40
5	Maakunnallinen näkökulma.....	44
6	Henkilöstöön liittyvä raportointi.....	46
7	Tytäryhtiöiden raportointi.....	47

1 Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tuloslaskelma

Hyvinvointialueen kolmannen toimintavuoden toteumaa on kertynyt kolmen kuukauden ajalta. Luvut vuosien välillä eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia. Palkkojen osalta on huomioitava, että vuonna 2024 tiettyjä korotuseriä maksettiin takautuvasti eivätkä ne näy vielä helmikuun 2024 toteumissa. Muutosneuvotteluiden toimenpiteitä on toteumissa mukana. Erikoissairaanhoidon irrottaminen Kuusiolinnan sopimuksesta vääristää vuoden 2024 toteumia alkuvuoden osalta sekä tuottojen että kulujen puolella.

Koko vuoden talousennuste näyttää tällä hetkellä karkeasti arvioiden n. 24,7 milj. euron alijäämää. Ennusteeseen on tässä vaiheessa vuotta suhtauduttava varovasti, koska toteumaa on vielä niin lyhyeltä ajalta. UTV2-toimenpiteiden toteutuminen ja vaikutukset euroihin selviävät vuoden edetessä. Tähän ennusteeseen niiden ja yt-toimenpiteiden vaikutukset on arvioitu varovaisuuden periaatetta noudattaen. Ennusteessa nämä toimenpiteet on jaettu karkeasti eri kuluryhmiin ja talousarviomuutoksessa ne on arvioitu tarkemmin.

Talousennuste maaliskuun toteumien perusteella laskettuna

Tuloslaskelma	Ennuste 2025	TA2025	Erotus
Toimintatuotot	1 42 084 000	1 41 797 900	286 100
Myyntituotot	41 000 000	41 050 400	-50 400
Maksutuotot	70 326 000	70 774 900	-448 900
Tuet ja avustukset	17 797 000	18 280 400	-483 400
Muut toimintatuotot	12 961 000	11 692 200	1 268 800
Toimintakulut	-1 107 730 000	-1 110 063 100	-2 333 100
Henkilöstökulut	-543 270 000	-543 728 100	-458 100
Palvelujen ostot	-377 120 000	-375 703 900	1 416 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-80 760 000	-83 379 100	-2 619 100
Avustukset	-33 580 000	-34 288 900	-708 900
Muut toimintakulut	-73 000 000	-72 963 100	36 900
Toimintakate	-965 646 000	-968 265 200	-2 619 200
Valtion rahoitus	964 138 200	964 135 200	3 000
Rahoitustuotot ja kulut	-586 500	-586 500,00	0
Vuosikate	-2 094 300	-4 713 500,00	2 619 200
Poistot	-22 556 000	-22 556 000	0
Tulos	-24 650 300	-27 269 500	-2 619 200

Tämänhetkinen ennuste osoittaa, että UTV-toimenpiteitä tarvitaan, että pystytään alittamaan alkuperäinen talousarvio. Tuottopuolen toteumat näyttävät toteutuvan hieman talousarviossa suunniteltua paremmin. Kulupuolella erityisesti henkilöstökulujen ja palveluiden ostojen kehittymistä on syytä seurata tarkasti.

Työehtosopimusneuvotteluiden vaikutukset saattavat nostaa henkilöstökuluja talousarviossa varattua enemmän. Myös muihin toimintakuluihin kirjattavien vuokrien määrärahan riittävyyttä on seurattava.

Koko organisaation toteumavertailu 1–3/2025

Toteumassa on huomioitava, että kirjanpitolautakunnan ohjeistus tilikauden aikaisesta raportoinnista ohjeistaa seuraavaa: "Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) 25 §:n mukaan hyvinvointialueille maksetaan varainhoitovuoden tammikuussa ja kesäkuussa molempina 2/12 koko vuoden rahoituksesta ja muina kuukausina jäljelle jäävä rahoitus yhtä suurina erinä. Valtion rahoitus esitetään katsauksissa tasasuuruksina kuukausierinä (1/12) koko vuoden rahoituksesta. Ennakkoon saatu rahoitus siirretään kirjanpidossa tuloennakoihin. Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 11 §:n mukainen lisärahoitus kirjataan sille tilikaudelle, jolle se on myönnetty.

Henkilöstökuluissa lomarahoja ei ole jaksotettu koko vuodelle, joten toteumaprosentin pitää olla huomattavasti tasaista toteumaa pienempi. Tulossa olevat kertaerät,

järjestelyvaraerät ja mahdolliset työehtosopimusneuvotteluissa tulevat palkankorotukset nostavat myös henkilöstökuluja vuoden kuluessa.

Talousarviomuutos, johon huomioidaan UTV2-ohjelman toimenpiteet, yt-neuvotteluiden tulokset ja muut tässä vaiheessa tiedossa olevat erät on päätöksenteossa myös toukokuussa. Toukokuun aluevaltuuston jälkeen muutokset viedään myös järjestelmiin. Myös 1.4.2025 voimaan tulleet organisaatiomuutokset viedään kirjanpidon rakenteisiin. Tässä raportissa raportoidaan vielä vanhojen rakenteiden mukaisesti.

Koko organisaation toteumavertailu 1–3/2025

Alla koko organisaation tuloslaskelma ja toteumavertailu alkuperäiseen talousarvioon. Tasaisen toteuman mukainen toteumaprosentti on 25 %.

	Alkuperäinen talousarvio	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%
TOIMINTATUOTOT			
MYYNTITUOTOT	41 050 400	9 208 371	22,43%
MAKSUTUOTOT	70 774 900	17 409 695	24,6%
TUET JA AVUSTUKSET	18 280 400	440 016	2,41%
MUUT TOIMINTATUOTOT	11 692 200	3 253 040	27,82%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	141 797 900	30 311 123	21,38%
TOIMINTAKULUT			
HENKILÖSTÖKULUT	-543 728 100	-121 487 772	22,34%
PALKAT JA PALKKIOT	-441 176 200	-97 833 165	22,18%
HENKILÖSIVUKULUT	-102 551 900	-23 654 607	23,07%
ELÄKEKULUT	-92 579 800	-20 849 712	22,52%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-9 972 100	-2 804 895	28,13%
PALVELUJEN OSTOT	-375 703 900	-95 124 144	25,32%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-83 379 100	-20 236 715	24,27%
AVUSTUKSET	-34 288 900	-6 391 825	18,64%
MUUT TOIMINTAKULUT	-72 963 100	-17 770 447	24,36%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 110 063 100	-261 010 903	23,51%
TOIMINTAKATE	-968 265 200	-230 699 780	23,83%
VALTION RAHOITUS	964 138 200	241 249 134	25,02%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
KORKOTUOTOT	2 505 500	380 342	15,18%
MUUT RAHOITUSTUOTOT	470 000	27 004	5,75%
KORKOKULUT	-3 510 000	-272 282	7,76%
MUUT RAHOITUSKULUT	-52 000	-15 361	29,54%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-586 500	119 702	-20,41%
VUOSIKATE	-4 713 500	10 669 057	-226,35%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-22 556 000	-5 712 309	25,33%
TILIKAUDEN TULOS	-27 269 500	4 956 748	-18,18%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-27 269 500	4 956 748	-18,18%

Palveluiden ostot eriteltynä tilikohtaisesti

Alla koko organisaation tasolla palveluiden ostot eriteltynä tilikohtaisesti. Ensimmäinen luku on talousarviosumma ja toinen luku toteuma 1–3/2025. Viimeisessä sarakkeessa näkyy toteumaprosentti maaliskuun loppuun mennessä. ICT-palveluiden toteumaprosenttia nostaa lisenssimaksujen alkuvuosipainotteisuus.

PALVELUJEN OSTOT		-375 703 900	-95 124 144	25,32%
4300	Asiakaspalvelujen ostot	-257 189 600	-65 278 529	25,38%
4303	Perhehoit ja tukihenk palkkiot	-8 251 100	-1 981 593	24,02%
4315	Palveluseteli	-9 233 600	-1 784 037	19,32%
4340	Asiantuntijapalvelut	-10 243 100	-1 788 475	17,46%
4341	Toimistopalvelut	-84 400	-78 858	93,43%
4342	ICT-palvelut	-30 425 000	-9 738 304	32,01%
4344	Rahoitus- ja pankkipalvelut	-133 000	-25 132	18,9%
4346	Työvoiman vuokraus	-8 024 400	-2 119 070	26,41%
4348	Tulkkauspalvelut	-194 600	-66 284	34,06%
4350	Painatukset, ilmoitukset, mark	-308 700	-44 162	14,31%
4360	Posti- ja kuriiripalvelut	-289 000	-134 867	46,67%
4370	Vakuutukset	-2 686 600	-1 212 560	45,13%
4380	Puhtaanapito- ja pesulapalvelu	-7 456 900	-1 691 122	22,68%
4390	Rak. ja al. rak.ja kunnossapit	-1 341 700	-349 852	26,08%
4400	Kaluston rak. ja kunnossapitop	-3 029 100	-830 823	27,43%
4410	Majoitus- ja ravitsemispalvelu	-2 497 100	-914 533	36,62%
4420	Henkilöstön matkustuskulut	-3 139 600	-644 161	20,52%
4421	Muut matkustus- ja kuljetuspal	-7 847 900	-1 482 460	18,89%
4430	Sosiaali- ja terveyspalvelut	-17 412 100	-4 095 789	23,52%
4440	Koulutus- ja kulttuuripalvelut	-1 857 400	-363 262	19,56%
4460	Muut yhteistoimintaosuudet	-1 156 200	-87 699	7,59%
4470	Muut palvelut	-2 888 200	-412 374	14,28%
4471	Työvälinekorvaukset	-14 600	-198	1,35%

1.1 Strategisten tavoitteiden seuranta

Strategisia tavoitteita asetettiin talousarviossa alla olevan taulukon mukaisesti.

Taulukossa on kerrottu myös tavoitteiden toteutumisesta aikavälillä 1–3/2025.

Päätavoitteet	Indikaattori ja tarkempi tavoite	Tavoitetason ajallinen määrittely	Tavoite	Raportointi 1-3/2025
Asiakasnäkökulma: Alueen väestön terveys, hyvinvointi ja turvallisuus kehittyvät positiivisesti	Sote: palvelutarvekerron	vuositaso	parempi kuin ed.vuonna	v. 2022 palvelutarvekerron 1,1103
Asiakasnäkökulma: Palvelujen laatu ja asiakastytyväisyys kehittyvät positiivisesti. Palveluille on asetettu selkeät laatuksiteerit.	Sote: asiakastytyväisyys (NPS), tavoitetaso 70.	1 kk, tarkastellaan osavuositarkastuksissa	toimialuekohtaiset mittarit	1-3/2025 NPS 60
Asiakasnäkökulma: Alueellinen yhdenvertaisuus toteutuu sekä saatavuudessa että saavutettavuudessa.	Sote: Hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen la	1 kk, tarkastellaan osavuositarkastuksissa	100 %	3/2025 ET: yli 180 vrk odottaneiden %-osuus 7,60; PT: yli 90 vrk odottaneiden %-osuus 0,00 (lähde: THL); 10/2024 Lastensuojelun tarpeen selvitys tehty 3 kk kuluessa 86,80%; Toimeentulotukihakemukset käsitelty 7 arkipäivän kuluessa 99,6%; 3/2025 Vammaisen henkilön PTA aloitettu 7 arkipäivän sisällä 79,22%.
Organisaatio-näkökulma: Henkilöstö on osaavaa ja tyytyväistä, pito- ja vetovoima kehittyy myönteisesti.	Sote: Alueen on tunnistettava, suunniteltava sekä toimeenpantava tarvittavat toimet vuokratyön käytön vähentämiseksi. eNPS, tavoitetaso positiivinen arvo	3kk, tarkastellaan osavuositarkastuksissa	Tavoite vähentää vuokratyön käytöstä aiheutuvia kustannuksia, eNPS tavoitetaso positiivinen arvo.	3/2025 eNPS -28
Organisaatio-näkökulma: Organisaatiossa on uudistumishaluinen ja kehittymismyönteinen toimintakulttuuri.	Sote: Alueen on varmistettava poliittinen päätöksentekokyky, joka tukee muutosohjelman ripeää toimeenpanoa talouden tasapainottamiseksi ja palveluiden uudistamiseksi. Hyvinvointialueen on jatkettava toiminnan uudistamista sekä vauhditettava päätöksentekoa toimintansa uudistamiseksi. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan laatu ja kohdentuminen: Koordinoitu kokonaisuus hallinnassa.	1 kk, osavuositarkastukset ja tiilinpäätös. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kokonaisuus koordinoitu (Kyllä/Ei)	UTV2-ohjelma on hyväksytty aluevaltuustossa 31.3.2025 mennessä. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kokonaisuus on koordinoitu.	UTV2-ohjelma on osittain hyväksytty (tarkempi erittely omassa osiossaan), TKI-kokonaisuus työn alla
Organisaatio-näkökulma: Palvelutuotanto on kustannustehokasta ja -vaikuttavaa.	Sote: Alueen on selkeytettävä palvelurakennetta ja palveluverkkoa sekä lisättävä digitaalisten palveluiden käyttöä. Alueen väestöennusteet ja aluerakenteen muutokset huomioiden alueen palveluverkkoa on kevennettävä vastaamaan palvelutarpeiden mukaista saatavuutta ja kustannusvaikutta vuotta. Alueen on nopeutettava ja vahvistettava YTA-yhteistyötä. Alueen on varmistettava, että ikäihmisten palveluiden kehittämissuunnitelma toteutuu.	1 kk, osavuositarkastukset, tiilinpäätös	Yleistavoite: 25 % yhteydenotoista chatilla, 75 % yhteydenotoista puhelimitse. Chat-keskusteluiden määrä/kk (ensimmäisen kvartaalin tavoite 22000, toisen kvartaalin tavoite 26000 ja loppuvuoden tavoite 30000), etävastaanottojen määrä/kk (1-6 kuukausien osalta tavoite 2000 etävastaanottokäyntiä/kk), ajanvarauksen määrä/kk (vuositavoite 100000 kpl, sis. laboratorion), OmaEp-sovelluksen käyttömäärä (uudet käyttäjät, kuinka paljon käytetään), tavoite, että 25 % maakunnan asukkaista käyttää OmaEp-sovellusta Ikäihmisten palveluiden kehittämissuunnitelma toteuttaminen suunnitellusti.	Chat 1-3/2025, yhteensä 16587 kpl, ka 5529 kpl/kk; etävastaanotot 1-3/2025 ka 617 kpl/kk; digitaaliset ajanvaraukset kuukausille 1-3/2025 ka 5257 kpl/kk; OmaEP-digipalveluun rekisteröityneet (28.4.2025) 56352 hlöä, sovelluksen lataukset 16620 kpl.
Johtaminen & talous: Johtamisjärjestelmä, tiedolla johtaminen ja johtamisosaaminen mahdollistavat ja tukevat kustannusvaikuttavaa järjestämis- ja tuotantotoimintaa.	Sote: Uusi johtamis- ja organisatorakenne on hyväksytty päätöksenteossa ja otetaan käyttöön vuoden 2025 aikana.	Kyllä/Ei	Kyllä	Kyllä
Johtaminen & talous: Rahoitus on riittävää ja talous on tasapainossa.	Sote ja pela: Talouden tasapainottamistoimien edistäminen UTV-ohjelman mukaisesti sekä lainsäädäntö huomioiden. Lisäksi hyvinvointialue huolehtii tulorakenteen vahvistamisesta lainsäädännön puitteissa.	1 kk, osavuositarkastukset ja tiilinpäätös	Lainsäädännöllinen tavoite: talouden tasapainoon saattaminen 2026 mennessä. Rahoitus- ja kulumurakenne on tasapainossa.	Ei vielä toteudu

1.2 Toimialuekohtaiset talouden toteumavertailut

1.2.1 Hyvinvointialuehallinto

10 HYVINVOINTIALUEHALLINTO							
TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	0	0	0		306 254	-100,0%	0
330 TUET JA AVUSTUKSET	160 000	160 000	483	0,3%	0		205 624
342 MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	96 650		106 517	-9,26%	137 547
YHTEENSÄ	160 000	160 000	97 133	60,71%	412 770	-76,47%	343 171
10 HYVINVOINTIALUEHALLINTO							
TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-5 656 100	-5 656 100	-647 878	11,45%	-623 460	3,92%	-7 529 033
408 ELÄKEKULUT	-953 500	-953 500	-105 295	11,04%	-94 551	11,36%	-380 379
409 MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-48 000	-48 000	-14 420	30,04%	-11 464	25,78%	-51 729
431 Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0		0		-414
432 Muiden palvelujen ostot	-3 929 000	-3 929 000	-1 412 420	35,95%	-981 663	43,88%	-3 074 244
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-527 700	-527 700	-104 641	19,83%	-141 539	-26,07%	-523 430
470 AVUSTUKSET	-375 000	-375 000	-51 925	13,85%	-252 500	-79,44%	-285 655
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-279 900	-279 900	-160 545	57,36%	-229 438	-30,03%	-428 377
YHTEENSÄ	-11 769 200	-11 769 200	-2 497 124	21,22%	-2 334 614	6,96%	-12 273 261
TOIMINTAKATE	-11 609 200	-11 609 200	-2 399 991	20,67%	-1 921 844	24,88%	-11 930 090

Tuottopuolella eriä, jotka toteutuvat vasta vuoden mittaan.

Muissa toimintakuluissa on kirjattuna Kuntatyönantajien koko vuoden jäsenmaksu. Aluevaalien järjestämisestä aiheutuneet kulut tulevat toteumaan vasta maaliskuun jälkeen.

Valtion rahoitus on kirjattu keskitetysti hyvinvointialuehallintoon eikä sitä ole jyvitetty palveluille. Rahoitus on jaksotettu ohjeistuksen mukaisesti, joten kolmen kuukauden toteumassa rahoitus on tuloutettu 25 %:sti.

1.2.2 Terveys- ja sairaanhoitopalvelut

20 TERVEYS- JA SAIRAANHOITOPALVEL							
TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	24 270 000	24 270 000	4 895 946	20,17%	11 097 733	-55,88%	25 415 826
320 MAKSUTUOTOT	30 311 700	30 311 700	6 993 211	23,07%	5 955 503	17,42%	25 718 944
330 TUET JA AVUSTUKSET	38 100	38 100	89 944	236,07%	31 172	188,54%	58 643
342 MUUT TOIMINTATUOTOT	79 500	79 500	188 002	236,48%	136 947	37,28%	294 976
YHTEENSÄ	54 699 300	54 699 300	12 167 102	22,24%	17 221 355	-29,35%	51 488 390
20 TERVEYS- JA SAIRAANHOITOPALVEL							
TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-199 696 800	-199 696 800	-43 852 145	21,96%	-40 443 305	8,43%	-190 868 663
408 ELÄKEKULUT	-40 239 900	-40 239 900	-9 110 207	22,64%	-8 457 380	7,72%	-38 985 585
409 MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-5 105 000	-5 105 000	-1 263 720	24,75%	-965 128	30,94%	-5 064 100
431 Asiakaspalvelujen ostot	-75 901 900	-75 901 900	-19 476 316	25,66%	-24 687 766	-21,11%	-78 829 927
432 Muiden palvelujen ostot	-28 953 500	-28 953 500	-7 997 998	27,62%	-7 903 227	1,2%	-30 305 747
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-61 841 700	-61 841 700	-15 124 448	24,46%	-15 424 950	-1,95%	-61 704 789
470 AVUSTUKSET	-17 000	-17 000	-39	0,23%	-7 211	-99,46%	0
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-4 470 400	-4 470 400	-867 096	19,4%	-1 217 526	-28,78%	-3 974 107
YHTEENSÄ	-416 226 200	-416 226 200	-97 691 969	23,47%	-99 106 493	-1,43%	-409 732 918
TOIMINTAKATE	-361 526 900	-361 526 900	-85 524 867	23,66%	-81 885 138	4,44%	-358 244 527

Terveys- ja sairaanhoitopalveluiden toimialueen tuotot ovat toteutuneet hieman suunniteltua pienempinä (vrt. laskennallinen 25 % toteumaprosentti). Myyntituottojen alhaista toteumaa selittää muuan muassa se, että vuoden alussa mieri-palveluiden laskutusta on jäänyt pois johtuen Kuusiolinnan sopimusmuutoksesta.

Toimintakulujen toteuma alittaa laskennallisen 25 % toteumaprosentin, niin kuin tässä vaiheessa vuotta pitääkin. Henkilöstökulujen toteuma on tällä hetkellä alle suunnitellun, koska lomarahat maksetaan kesäkuussa, mutta koko vuoden talousarviossa pysyminen edellyttää UTV2- ja YT-toimenpiteiden toteutumista. Palvelujen ostojen toteumaprosentti ylittää laskennallisen toteumaprosentin sekä asiakaspalvelujen, että muiden palvelujen ostoissa. Asiakaspalveluiden ostojen kohdalla ylitystä selittävät muun muassa esh-ostopalvelut, joita on toteutunut suunniteltua enemmän. Muissa palveluissa korkeaa toteumaprosenttia selittää esimerkiksi ohjelmistolisenssien etupainotteinen laskutus. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot ovat toteutuneet suunnitellun mukaisesti. Muiden toimintakulujen alitus johtuu mm. luottotappioiden kirjaamistavan muutoksesta.

1.2.3 Perhe- ja sosiaalipalvelut

30 PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT							
TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	9 423 300	9 423 300	2 551 926	27,08%	1 453 745	75,54%	7 884 472
320 MAKSUTUOTOT	4 362 600	4 362 600	1 250 361	28,66%	1 767 326	-29,25%	7 195 276
330 TUET JA AVUSTUKSET	513 500	513 500	75 346	14,67%	90 246	-16,51%	630 488
342 MUUT TOIMINTATUOTOT	2 791 300	2 791 300	745 154	26,7%	685 990	8,62%	3 387 526
YHTEENSÄ	17 090 700	17 090 700	4 622 786	27,05%	3 997 307	15,65%	19 097 763
30 PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT							
TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-64 337 400	-64 337 400	-14 631 540	22,74%	-13 343 770	9,65%	-60 814 326
408 ELÄKEKULUT	-14 888 000	-14 888 000	-3 521 428	23,65%	-3 257 689	8,1%	-14 313 700
409 MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 647 200	-1 647 200	-423 942	25,74%	-322 507	31,45%	-1 621 110
431 Asiakaspalvelujen ostot	-104 519 900	-104 519 900	-26 010 978	24,89%	-24 209 989	7,44%	-101 783 700
432 Muiden palvelujen ostot	-10 023 300	-10 023 300	-2 897 256	28,91%	-2 612 339	10,91%	-10 059 537
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 691 900	-1 691 900	-336 834	19,91%	-387 875	-13,16%	-1 527 196
470 AVUSTUKSET	-24 056 900	-24 056 900	-4 060 005	16,88%	-5 277 521	-23,07%	-25 545 399
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-825 400	-825 400	-191 666	23,22%	-141 734	35,23%	-630 626
YHTEENSÄ	-221 990 000	-221 990 000	-52 073 650	23,46%	-49 553 424	5,09%	-216 295 595
TOIMINTAKATE	-204 899 300	-204 899 300	-47 450 864	23,16%	-45 556 117	4,16%	-197 197 832

Perhe- ja sosiaalipalvelujen toimintatuotot ovat toteutuneet talousarvion nähden hyvin. Toimintatuotot ylittyneet 2,1 % tasaisesta toteumasta, euroina ylitys on 350 t€. Asiakaslaskutus on toteutunut ajantasaisesti. Toimintatuotoissa on mukana ja toisaalta puuttuu tuottoja, jotka toteutuvat muutaman kerran vuodessa ja siten ei toteudu tasaisen toteuman mukaan.

Toimintakulut ovat alittuneet 1,5 %, tasaisesta toteumasta euroina alitus 3,4 milj. €. Henkilöstökulut ovat alittuneet noin 1,6 milj. €, mutta tämän hetken henkilöstökulujen toteuma ei näytä todellisuutta koko vuoden toteumasta, koska lomarahoja ei jaksoteta. Palvelujen ostojen ylitystä 2,0 % tasaisesta toteumasta, euroina ylitys on noin 272 t€. Talousarviota laadittaessa vammaisten palvelujen asiakaspalvelujen ostoihin kuuluvat erät budjetoitiin avustuksiin n.4,0 milj.€, jotka siirretään talousarviomuutoksen yhteydessä asiakaspalvelujen ostoihin, jolloin todellinen toteuma prosentti on hieman alle tasaisen toteuman 24,79 %. Avustukset ovat alittuneet 8,1 % tasaisesta toteumasta, mutta talousarviomuutoksen jälkeen todellinen toteuma prosentti on 20,88 %.

1.2.4 Ikäihmisten palvelut

40 IKÄIHMISTEN PALVELUT							
TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	5 588 800	5 588 800	1 291 664	23,11%	1 382 783	-6,59%	5 928 709
320 MAKSUTUOTOT	35 645 600	35 645 600	9 043 451	25,37%	8 252 079	9,59%	35 656 435
330 TUET JA AVUSTUKSET	0	0	66 753		10 563	531,97%	168
342 MUUT TOIMINTATUOTOT	6 759 600	6 759 600	1 699 901	25,15%	1 412 500	20,35%	6 520 392
YHTEENSÄ	47 994 000	47 994 000	12 101 769	25,22%	11 057 924	9,44%	48 105 704
40 IKÄIHMISTEN PALVELUT							
TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-89 502 300	-89 502 300	-19 958 027	22,3%	-19 003 871	5,02%	-89 124 897
408 ELÄKEKULUT	-20 025 100	-20 025 100	-4 276 269	21,35%	-4 059 925	5,33%	-18 588 905
409 MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 075 600	-1 075 600	-571 367	53,12%	-452 248	26,34%	-2 339 473
431 Asiakaspalvelujen ostot	-94 242 000	-94 242 000	-23 556 333	25,0%	-22 267 765	5,79%	-93 533 695
432 Muiden palvelujen ostot	-10 643 500	-10 643 500	-2 985 944	28,05%	-3 155 674	-5,38%	-11 624 804
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 067 400	-3 067 400	-699 516	22,8%	-644 381	8,56%	-2 803 386
470 AVUSTUKSET	-9 840 000	-9 840 000	-2 279 857	23,17%	-2 513 904	-9,31%	-9 388 673
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-1 300 200	-1 300 200	-267 410	20,57%	-355 082	-24,69%	-1 512 340
YHTEENSÄ	-229 696 100	-229 696 100	-54 594 722	23,77%	-52 452 850	4,08%	-228 916 172
TOIMINTAKATE	-181 702 100	-181 702 100	-42 492 954	23,39%	-41 394 926	2,65%	-180 810 468

Ikäihmisten palveluissa toimintatuotot ovat kokonaisuutena toteutuneet hyvin sekä talousarvioon että edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Myyntituotoissa (pääasiassa ateriamaksut) hieman laskua.

Toimintakulut alittavat tällä hetkellä tasaiseen toteumaan verraten n. 2,8 milj. €. Alitus johtuu pääosin henkilöstökulujen alituksesta. Lomarahoja ei ole jaksotettu toteumaan ja tulossa on mm. takautuvia järjestelyvaraeriä. Tämän hetken henkilöstökulujen toteuma ei siis näytä todellisuutta koko vuoden toteumasta. Palvelujen ostot ylittävät kokonaisuutena noin 300 000 €. Tämä johtuu pääosin alkuvuoteen kohdistuvista lisenssimaksuista. Aineiden ja tarvikkeiden käyttö on ollut talousarviota pienempää. Avustukset (omaishoidontuki) tällä hetkellä alle talousarvion, samoin muut toimintakulut.

1.2.5 Pelastustoimi

50 PELASTUSTOIMI							
TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	12 100	12 100	7 653	63,25%	63 017	-87,86%	312 860
320 MAKSUTUOTOT	305 000	305 000	75 363	24,71%	0		145 128
330 TUET JA AVUSTUKSET	0	0	60		0		-60
342 MUUT TOIMINTATUOTOT	105 000	105 000	13 248	12,62%	3 582	269,85%	4 759
YHTEENSÄ	422 100	422 100	96 324	22,82%	66 599	44,63%	462 686
50 PELASTUSTOIMI							
TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-11 202 000	-11 202 000	-2 159 172	19,27%	-2 186 110	-1,23%	-10 936 948
408 ELÄKEKULUT	-2 241 700	-2 241 700	-448 395	20,0%	-455 020	-1,46%	-2 223 017
409 MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-283 700	-283 700	-62 030	21,86%	-52 443	18,28%	-283 670
431 Asiakaspalvelujen ostot	-10 500	-10 500	-532	5,07%	-2 898	-81,63%	-33 951
432 Muiden palvelujen ostot	-2 428 400	-2 428 400	-490 015	20,18%	-437 564	11,99%	-1 572 586
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 180 800	-1 180 800	-181 607	15,38%	-483 292	-62,42%	-1 211 350
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-40 000	-40 000	-26 770	66,93%	-16 576	61,5%	-55 138
YHTEENSÄ	-17 387 100	-17 387 100	-3 368 521	19,37%	-3 633 902	-7,3%	-16 316 660
TOIMINTAKATE	-16 965 000	-16 965 000	-3 272 197	19,29%	-3 567 303	-8,27%	-15 853 973

1. Turvallisuustilanteen muutosten vaikutukset toimintaan ja talouteen:

Venäjän hyökkäyssodalla Ukrainaan on ollut pitkäaikaisia heijastusvaikutuksia pelastuslaitoksen toimintaan ja talouteen. Paloasemilla on varauduttu mahdollisiin sähkön saannin häiriöihin ja varavoimajärjestelyjen ylläpito vaatii jatkuvaa huomiota, lisäksi on tehty täydentäviä hankintoja. Ukrainan sodasta saatuja tietoja hyödynnetään suunnitelmassa pelastuslaitoksen toimintaa poikkeusoloissa.

Pelastuslaitos on päivittänyt suunnitelmaa väestöhälytintärjestyksen kehittämistä alueen riskianalyysin perustuen. Uusien hälyttimien hankinta ja olemassa olevien hälyttimien ylläpito on toteutettu kehittämissuunnitelman mukaisesti. Väestöhälyttimien tekniikka on erityisen kallista hankkia ja ylläpitää.

Poikkeusolojen johtamisvalmiuden varmistaminen on edellyttänyt teknisiä järjestelyjä ja laitehankintoja poikkeusolojen johtokeskukseen.

Median kiinnostus väestönsuojien lukumäärään Suomessa on lisääntynyt. Etelä-Pohjanmaalla on asukaslukuun suhteutettuna vähiten väestönsuojia, minkä takia on

jouduttu tekemään tilanteesta selvityksiä. Median kautta kansalaiset ovat myös lähestyneet pelastusviranomaisia huolestuneena.

Väestönsuojien lukumäärä perustuu kulloinkin voimassa olevaan lainsäädäntöön ja rakentamisvelvollisuus syntyy rakennushankkeeseen. Tästä seuraa se, että Seinäjoelle rakennetaan paljon ja väestönsuojien lukumäärässä on ylitarjontaa Seinäjoella. Vastaavasti maakunnassa rakennetaan vähemmän ja harva-alueella väestönsuojista on alitarjontaa.

2. Ympäristön ja sääilmiöiden vaikutukset toimintaan ja talouteen:

Pelastuslaitos on seurannut Suomessa ja ulkomailla tapahtuvia onnettomuuksia ja sääilmiöitä osana jokapäiväisiä työtehtäviä. Tarkastelujaksolla ympäristön ja sääilmiöiden vaikutukset ovat olleet vähäisiä Etelä-Pohjanmaalla.

3. Hälytystehtävien määrän ja laadun vaikutukset toimintaan ja talouteen:

Vuoden 2025 ensimmäisen tarkastelujakson hälytysmäärä vuoden 2024 vastaavaan tilanteeseen on muuttunut. Hälytysmäärä on vähentynyt runsaat 20 %.

Hälytysmäärän vähentyminen perustuu vuosivaihteluun. Vuoden 2024 tilastoon vaikutti vuodenvaihteen pakkasjakso, joka nosti vuoden 2024 ensimmäisen tarkastelujakson hälytysmäärän ennätyselliselle tasolle.

4. Valvontatehtävien määrän ja laadun vaikutukset toimintaan ja talouteen:

Valvontasuunnitelman mukaistesti A1-A6 kohteiden valvonnan toteutuma tulee olla ensimmäisellä kvartaalilla 25 % ja toisella kvartaalilla 60 % kesäloman alkamiseen mennessä.

Turvetuotanto tulee olla valvottuna kokonaisuudessaan kesäloman alkamiseen mennessä.

Määräaikainen valvonta A1-A6 kohteissa on kokonaismäärän osalta aikataulussa. 14.4.2025 mennessä on valvottu 31 %.

Asuinrakennusten ja vapaa-ajan rakennusten (B1-B2 /10 v) paloturvallisuuden itsearviointiprosessi on vielä kesken. Tämän hetken toteutuma on 40 %.

5. Vuokrasopimusten vaikutukset toimintaan ja talouteen:

Lehtimäen paloaseman uusi vuokrasopimus korvaaviin tiloihin solmittiin Alajärven kaupungin kanssa. Myöhemmin 2025 aikana lisäkustannuksia tulee laajennuksen takia (vuokrattava pinta-ala kasvaa).

Hyvinvointialueen kiinteistötoimi on tehnyt joidenkin kuntien osalta vuokra-asetuksen mukaisia vuokrasopimuksia. Paloasemilla on merkittävä määrä teknisiä laitteita ja erityisirtaimistoa. Aikaisemmin näiden ylläpito, huolto ja kunnossapito ovat kuuluneet kaikki vuokranantajalle. Vuokrasopimusten päivittämisen jälkeen useiden paloasemien ylläpitokustannuksia on siirtynyt hyvinvointialueen maksettavaksi.

Muutamilla paloasemilla on sisäilmaongelmiin liittyviä haasteita, mutta näistä ei ennusteta syntyvän lisäkustannuksia, koska nämä ovat vuokrasopimukseen kuuluvia kiinteistön kunnossapitoon liittyviä kustannuksia.

Pelastuspalvelujen omien laskelmien (vuokrasopimustaulukko 2024) mukaan pelastuspalvelujen vuokrasopimusten arvo on 4,7 M €. ExReport-järjestelmässä pelastuspalvelujen vuokratustannukset ovat 6,3 M €.

Vuokrasopimuksissa on huomioitava, että vuokrasopimuksen mukaan vuokran määräytymisperuste on sidottu kuluttajahintaindeksiin:

2020 Kuluttajahintaindeksi on 1976

2022 Kuluttajahintaindeksi on 2084

2024 Kuluttajahintaindeksi on 2335 (kasvua 2022 10,7 % ja 2020 15,37 %)

6. Hyvinvointialueen vyörytysten vaikutukset toimintaan ja talouteen:

ExReport-järjestelmässä pelastuspalvelujen vuokratustannukset ovat 6,3 M € ja kun huomioidaan vyörytykset kustannukset ovat 7,1 M €.

7. Valtio on poistanut hinta- ja alijäämätukea Virve verkolta vaiheittain, sen vaikutukset toimintaan ja talouteen:

Valtio on poistanut hinta- ja alijäämätukea Virve verkolta vaiheittain ja se tulee nostamaan liittymien hintoja. Toin luonnollisesti esille hyvinvointialueille päätöksen kielteisen vaikutuksen sekä mahdollisen vaikutuksen liittymien vähenemisenä. Mikäli liittymiä vähennetään, lisää se edelleen hintoihin lisää nousupainetta eli ei kokonaisuudessaan auta, kun hyvinvointialueet ovat suurin käyttäjä.

Erillisverkkojen alustavan arvion mukaan tyypillisimmällä liittymällä hinnannousu tulee olemaan n. 16,7 % (n.+5,5 €/liittymä).

Tämä lisää hyvinvointialueiden kustannuksia arviolta yhteensä +1,45 M€ vuodelle 2025 ja muutoksen jatkuessa 2,9 M€ vuodelle 2026 (verrattuna vuoteen 2024).

HVA pelastustoimi +0,85 M€ 2024

HVA ensihoito +0,6 M€ 2024

Erillisverkot ovat tehneet selvityksen varaverkkojärjestelmästä ja päätyneet esittämään Virve1 verkkoa varaverkkojärjestelmäksi.

Virve1 elinkaari on tällä hetkellä tiedossa 2030 saakka, jos nykyiset laitteet pystytään pääsääntöisesti korvaamaan Virve 2 päätelaitteilla suunnitellusti vuosien 2026–28 aikana. Virve 1 päätelaitteet eivät katoa pelastuslaitokselta mihinkään ja niitä pystytään suoraan hyödyntämään, mutta kustannukset eivät saa nousta, vaan varaverkon ylläpito pitäisi toimia ikään kuin Virve2 verkon varautumisen sivutuotteena.

8. Pelastustoimeen kuuluvien ICT kustannusten vaikutukset toimintaan ja talouteen:

Selvitys ICT kulujen kasvutekijöistä:

KEJO (kenttäjohtojärjestelmä) POL IT laskuttaa

PEKE (vanha kenttäjohtojärjestelmä) ylläpitokulu POL IT laskuttaa

OE (onnettomuuksien ehkäisyn sovellus) ylläpitokulu SM laskuttaa

Virve 1 ja Virve 2 liittymäkulut, Erillisverkot laskuttaa

KIP liittymät, jollainen on VIRVE työasemassa (RDS9500 työasema) samoin työaseman leasing kulut, Erillisverkot laskuttaa.

TUVE (Julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminta) työasemat ja kaikki siihen liittyvät palvelut; työasemat, ryhmätyötilat, asiakastuki, sähköposti, asiakaskohtainen palvelu, Identiteetinhallinta, tietoliikenne, palvelinkapasiteetti, palvelusopimus, valvonta ja -tilannekuvapalvelu sekä tallennuskapasiteetti. Valtori laskuttaa.

Merlot (vanha palotarkastusohjelma) palotarkastusohjelmasta maksetaan noin 35 000 € Safetypass ohjelmasta maksetaan 4000 € vuosittain.

Pelastuslaitosten yhteisen ICT palvelujen asiantuntijat (Hyvil oy laskuttaa)

Yhteisistä pääkäytön palveluista, kuten KEJO, ERICA ja tuleva OE sovellus ei makseta erikseen, vaan jokaisen laitoksen pääkäyttäjät ovat oman laitoksensa palkkalistoilla.

HVA koneiden osalta vyörytetään kaikki kulut; tietoliikenne, leasing kulut, lisenssit, tuki, yms.

9. Uudet tehtävät tilannekuvatoiminta, sen vaikutukset toimintaan ja talouteen:

Sisäministeriön asetus pelastustoimen tilannekuvatoiminnasta (151/2024) on uusi tehtävä ja sen mukaan pelastustoimen tilannekuva on päivitettävä 1.9.2024 alkaen joka päivä klo 10.00. Lisäksi tilannekuva päivitetään TUVE-koneella, joka velvoittaa pelastustoimen TUVE-koneiden laajaan käyttöön pelastustoimen tehtävien johtamisessa. Käytännössä tämä tarkoittaa kahden työaseman käyttövelvoitetta. Käytännössä tämä tarkoittaa kahden työaseman käyttövelvoitetta, josta puolestaan seuraa kahden verkon rakentaminen paloasemille mukaan lukien tuplatulostimet kaikkiin toimipisteisiin.

10. Uudet tehtävät, YTA tilannekeskuksista syntyvät lisäkustannukset, vaikutukset toimintaan ja talouteen

Pelastustoimen järjestämislain (613/2021 § 5) tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin.

Jos se on välttämätöntä palvelujen saatavuuden, yhdenmukaisuuden tai laadun turvaamiseksi taikka tehtävien vaativuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella, seuraavia pe-lastustoimeen kuuluvia hyvinvointialueen tehtäviä voidaan koota hyvinvointialueesta annetun lain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla suurempiin kokonaisuuksiin yhden tai useamman hyvinvointialueen järjestettäväksi:

1) valtakunnalliset ja alueelliset tilanne- ja johtokeskusjärjestelyt ja muu pelastustoiminnan johtamisen edellytyksenä oleva erityisvalmius;

Vuotuinen esitetty lisäkustannus on 1.4 M€, joka jaetaan asukasluvun suhteessa. Etelä-Pohjanmaan osuus tästä arvioidaan olevan 316 000 €.

11. Arvio koko vuoden tilanteesta:

Pelastuspalvelujen talouden ja toiminnan suurin muutostekijä on onnettomuuksien määrä ja laatu. Vuoden 2025 ensimmäinen tarkastelujakso osittaa, että

hälytystehtävien määrä ja laatu on talouden näkökulmasta suotuisa edelliseen vuoteen verrattuna.

Pelastuspalvelujen talouden haasteeksi ovat muodostumassa seuraavat asiat:

- Sisäministeriön ja aluehallintoviraston ohjauksen ja valvonnan kuormittavuus, joka sitoo ja kuormittaa hallinnon henkilöstöä.
- Lukuisat ICT hankkeet, joissa on huomioitava, että uutta ja vanhaa ohjelmaa käytetään, kehitetään ja ylläpidetään rinnakkain (Virve 1, Virve2, KEJO, PEKE, OE). Näiden rahoittamisen vastuu on siirretty hyvinvointialueille.
- Koottavien palvelujen kustannukset, joiden ylläpito ja rahoittamisen kustannusvastuu on siirretty hyvinvointialueille.
- Sisäministeriön hyväksymien uusien ohjeiden vaikutukset ovat kustannuksia lisääviä.

Palvelutoiminnan tavoitteen kuvaus	Tavoitteen kriteerit ja mittari	Seuranta Q1
<p>Kiireellisessä pelastustoiminnassa saavutetaan palvelutasopäätöksessä hyväksytyt pelastustoiminnan toimintavalmiusajat (PeL 28 §)</p> <p>Onnettomuuskehityksen seuranta (PeL 43 §)</p>	<p>Ensimmäinen yksikkö: Riskialue I (6 min) Riskialue II (10 min) Riskialue III (20 min) Riskialue IV (- min)</p> <p>Tehokas pelastustoiminta: Riskialue I (11 min) Riskialue II (14 min) Riskialue III (23 min) Riskialue IV (- min)</p> <p>Hälytysmäärän ja - onnettomuustyyppien seuranta.</p> <p>Mittari: Pronto, toimenpiderekisteri (PeL 91§)</p>	<p>I 6:10 (47%) II 5:45 (89%) III 7:15 (100%) IV 10:32 (100%)</p> <p>I 8:38 (67%) II 8:35 (94%) III 11:33 (100%) IV 15:20 (98%)</p> <p>Toteutettu</p>
<p>Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatoiminta</p>	<p>Eritystä vaara aiheuttavien kohteiden (PeL 48 §) ulkoiset pelastussuunnitelmat on tehty 100 %</p> <p>Yritys- ja laitospöytäkohteiden (A1-A6) valvonnan määrätavoite toteutuu 90 % tavoitteesta.</p> <p>Paloturvallisuuden itsearviointin (B1-B2 kohteiden) määrätavoite toteutuu 85 % tavoitteesta.</p> <p>Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvontatoiminnan laatua sekä vaikuttavuutta seurataan onnettomuuksien lukumäärää ja pelastustoiminnan onnistumista sekä vahinkojen, vakavasti loukkaantuneiden ja menehtyneiden lukumäärää seuraamalla.</p> <p>Mittari: Merlot, valvontarekisteri (PeL 93 §)</p>	<p>Toteutunut 100%</p> <p>Toteutunut 31% 323/1055</p> <p>Toteutuma 40% 3106/7685</p> <p>Käynnissä jatkuvasti</p>
<p>Omatoimisen varautumisen toteutuminen</p>	<p>Pelastussuunnitelmien, yleisötilaisuuksien Pelastussuunnitelmien valvonnan laadun ja määrän seuranta.</p> <p>Mittari: Merlot, valvontarekisteri (PeL 93 §)</p> <p>Turvallisuusviestinnän toteutuminen 20 % väestöstä.</p>	<p>Käynnissä jatkuvasti</p> <p>TUVI toteutuma 1%</p>
<p>Pelastuslaitoksen palvelut ovat laadukkaita ja vaikuttavia. Laadun ja vaikuttavuuden arviointi toteutuu säännöllisesti kaikissa palveluissa</p>	<p>Mittari: Omavalvontaohjelma (Pelastustoimen järjestämislaki 16 §)</p>	<p>Aloitettu Q1</p>

1.2.6 Hallinto- ja strategiapalvelut

60 HALLINTO- JA STRATEGIAPALVELUT							
TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNITUOTOT	1 756 200	1 756 200	429 992	24,48%	346 487	24,1%	2 064 686
320 MAKSUTUOTOT	150 000	150 000	47 309	31,54%	34 268	38,05%	209 827
330 TUET JA AVUSTUKSET	3 269 800	3 269 800	207 432	6,34%	400 226	-48,17%	3 584 289
342 MUUT TOIMINTATUOTOT	1 956 800	1 956 800	510 086	26,07%	368 237	38,52%	2 075 910
YHTEENSÄ	7 132 800	7 132 800	1 194 818	16,75%	1 149 218	3,97%	7 934 712
60 HALLINTO- JA STRATEGIAPALVELUT							
TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-63 958 500	-63 958 500	-15 430 005	24,13%	-14 535 551	6,15%	-63 010 423
408 ELÄKEKULUT	-12 876 400	-12 876 400	-3 150 913	24,47%	-3 045 066	3,48%	-12 874 911
409 MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 641 000	-1 641 000	-436 237	26,58%	-351 355	24,16%	-1 674 525
431 Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0		-22 300	-100,0%	-22 648
432 Muiden palvelujen ostot	-36 172 700	-36 172 700	-8 461 311	23,39%	-7 431 016	13,86%	-30 852 504
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-15 025 100	-15 025 100	-3 736 321	24,87%	-4 276 200	-12,63%	-14 710 848
470 AVUSTUKSET	0	0	0		20 000	-100,0%	0
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-64 523 800	-64 523 800	-16 106 927	24,96%	-15 659 225	2,86%	-65 256 463
YHTEENSÄ	-194 197 500	-194 197 500	-47 321 713	24,37%	-45 300 712	4,46%	-188 402 322
TOIMINTAKATE	-187 064 700	-187 064 700	-46 126 895	24,66%	-44 151 495	4,47%	-180 467 610

Tuottopuolella työterveyshuollon Kela-korvaus kirjataan vasta tilinpäätöksessä eikä sitä ole jaksotettu toteumaan. Siksi tukien ja avustusten toteuma on alhainen. Muissa toimintatuotoissa vuokratuottojen toteuma tasaista toteumaa korkeampi.

Henkilöstökulujen toteumaprosentti on korkea siihen nähden, että lomarahoja ei ole toteumaan jaksotettu. YT-toimenpiteiden vaikutus ei näy vielä euroissa. Palveluiden ostojen toteumaprosenttia nostaa lisenssimaksujen alkuvuosipainotteisuus.

Aineissa ja tarvikkeissa lämmityksen toteumassa on normaalia vuodenajoista johtuvaa vaikutusta toteumaan. Terveyskirjaston kulut kirjautuvat alkuvuosipainotteisesti.

Vuokratulujen toteuma on tällä hetkellä tasaisen toteuman paikkeilla.

1.2.7 Hankkeet

80 HANKKEET							
TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	0	0	31 191		0		3 833
330 TUET JA AVUSTUKSET	14 299 000	14 299 000	0	0,0%	29 367	-100,0%	9 439 134
YHTEENSÄ	14 299 000	14 299 000	31 191	0,22%	29 367	6,21%	9 442 967
80 HANKKEET							
TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2025	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-6 823 100	-6 823 100	-1 154 397	16,92%	-693 598	66,44%	-4 480 275
408 ELÄKEKULUT	-1 355 200	-1 355 200	-237 205	17,5%	-142 994	65,89%	-921 888
409 MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-171 600	-171 600	-33 178	19,33%	-16 504	101,04%	-107 532
431 Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0		0		-69 799
432 Muiden palvelujen ostot	-8 879 200	-8 879 200	-1 835 041	20,67%	-1 009 495	81,78%	-7 465 145
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-44 500	-44 500	-53 348	119,88%	-11 553	361,78%	-57 337
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-1 523 400	-1 523 400	-150 033	9,85%	-18 975	690,67%	-180 205
YHTEENSÄ	-18 797 000	-18 797 000	-3 463 203	18,42%	-1 893 119	82,94%	-13 282 181
TOIMINTAKATE	-4 498 000	-4 498 000	-3 432 011	76,3%	-1 863 752	84,15%	-3 839 214

Hankkeiden toimialueeseen kuuluvat ulkopuolista rahoitusta saavat hankkeet ja omarahoitettavat hankkeet. Kuluvalla vuodella mukana on myös jäljellä olevat osuudet toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen myönnetystä valtionavustuksesta sekä sote- ja pelastustoimen uudistuksen ICT-valmistelurahoituksesta. Molemmat avustukset on tarkoitettu käytettäväksi vuoden 2025 loppuun mennessä.

Toimintatuottoihin kirjataan saatavat avustukset kunkin hankkeen osalta maksatusjaksoittain, joten tuotot eivät toteudu tasaisesti vuoden mittaan.

Toimintakulujen toteuma (18,42 %) on alle tasaisen toteuman (25 %).

Seuraavassa taulukossa on eriteltyä ulkopuolista rahoitusta saavat hankkeet ja muut avustukset sekä niiden tilanne raportoitavalla ajanjaksolla.

Ulkopuolista rahoitusta saavat hankkeet ja muut avustukset	Myöntäjä	Myönnetty avustus	Toteutus-aika	Käytetty osuus	Suunniteltu toimintakulu-arvio 2025	Toteuma vuoden alusta
Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa	STM / Next Generation EU / Suomen kestävän kasvun ohj.	9 584 000	2023-2025	4 298 821	5 285 179	581 294
Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa ⁴	STM / Next Generation EU / Suomen kestävän kasvun ohj.	152 000	2024-2025	40 126	111 874	20 458
Hyvinvointialue ICT-valmistelu	STM	9 457 745	2021-2025	8 073 871	1 383 874	132 483
Barnahus	STM	134 900	2025-2026		72 400	35 142
Ruoka-aputoiminta	THL	198 289	2025-2026		99 145	0
Natureach	Interreg Aurora / European Regional Development Fund ERDF	219 791	2023-2025	145 396	74 395	13 206
SULAVA	STM / Next Generation EU/ Suomen kestävän kasvun ohj.	204 241	2024-2025	46 275	157 966	24 237
Valtionavustus toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen	VM	13 897 849	2023-2025	4 358 717	9 539 132	2 035 576
Tilapäisen suojelun lisätuki	Työ- ja elinkeinoministeriö	30 000	2025		30 000	4 999
Latu Auki	ELY-keskus / Euroopan sos.rahasto ESR+	458 814	2025-2027		152 938	18 133
Hyvän työn ohjelma	STM	82 500	2025		82 500	10 222
Terapiat etulinjaan	STM /Next Generation EU / Suomen kestävän kasvun ohj.	70 000	2025		70 000	10 882
Kirjo-projekti	KELA	100 000	2025-2026		50 000	0

2 Hyvinvointialueiden rahoitus vuonna 2025

Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu pääosin valtion yleiskatteiseen laskennalliseen rahoitukseen. Alueet päättävät itsehallintonsa nojalla rahoituksen käytöstä ja kohdentamisesta. Rahoituksen taso kohdennetaan alueille laskennallisten kriteereiden perusteella ja tarkistetaan vuosittain.

Hyvinvointialueella on oikeus lisärahoitukseen, jos asukkaiden lakisääteiset perusoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluiden osalta vaarantuvat.

2.1 Hyvinvointialueen rahoituksen määräytyminen

Hyvinvointialueiden rahoituksen on turvattava perustuslain edellyttämällä tavalla riittävien sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen.

Hyvinvointialueiden saama valtion rahoitus on yleiskatteista. Hyvinvointialueet voivat siis päättää itse siitä, miten ja mihin rahat käytetään.

Rahoitus on myös laskennallista. Laskentamallissa otetaan huomioon useita kriteerejä, joita painotetaan rahoituslaissa määritellyillä osuuksilla:

- hyvinvointialueiden asukasmäärä
- sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarvetta kuvaavat tekijät,
- alueellisia olosuhteita kuvaaviin tekijät,
 - kaksikielisyys,
 - vieraskielisyys
 - saamenkielisyys
 - asukastiheys ja
 - saaristoisuus.

Lisäksi osa rahoituksesta määräytyy hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kriteerin perusteella. Pelastustoimen rahoitukseen vaikuttavat lisäksi alueelliset riskitekijät.

Alueellinen rahoitus lasketaan vuosittain uusimmilla tilastotiedoilla vastaamaan muutoksia kunkin alueen palvelutarpeessa ja muissa olosuhdetekijöissä.

2.2 Vuoden 2025 rahoituspäätös

Valtiovarainministeriön 20.12.2024 päivittämässä rahoituslaskelmassa vuoden 2025 rahoituksen taso on kasvanut koko maan tasolla yhteensä 23,4 milj. verrattuna 22.11.2024 julkaistuun vuoden 2025 rahoituslaskelmaan. Laskelmassa on huomioitu lisäyksenä 3,2 milj. euroa, sillä ajokorttitarkastusten rajaamiseen julkisen terveydenhuollon palveluvalikoiman ulkopuolelle liittyvän asian käsittely on edelleen kesken. Lisäksi laskelmassa on huomioitu lisäyksenä 20,2 milj. euroa vammaispalvelulain muutoksen seurauksena.

Rahoituksen aluekohtainen jakauma on siten hieman päivittynyt 22.11.2024 julkaistusta vuoden 2025 rahoituslaskelmasta. Muut vuoden 2025 rahoitukseen vaikuttavat tekijät eivät ole muuttuneet laskelmassa.

Valtion rahoitus hyvinvointialueille määräytyy siten kuin hyvinvointialueiden rahoituksesta annetussa laissa (617/2021, jäljempänä rahoituslaki) säädetään. Rahoituslain 6 S:n mukaan valtion rahoituksen taso kullekin varainhoitovuodelle perustuu hyvinvointialueiden edellisen vuoden laskennallisiin kustannuksiin. Vuoden 2025 valtion rahoituksen perusteena on vuoden 2024 tarkistettu koko maan rahoituksen taso. Rahoituslain 6 S:n mukaan rahoituksen tasoa korotetaan palvelutarpeen kasvun (7 S), hyvinvointialueindeksin (8 S), tehtävämuutosten (9 S) ja toteutuneiden kustannusten (10 S) perusteella.

Palvelutarpeen kasvuna otetaan huomioon rahoituslain 7 S:n mukaisesti 80 prosenttia mainitussa pykälässä vuodelle 2025 huomioon otettavaksi säädetyistä 1 prosentin arvioidusta vuosittaisesta kasvusta, lisätynä rahoituslain 36 S:n 2 momentissa säädetyllä 0,2 prosentin korotuksella. Edellä mainitulla perusteella palvelutarpeen kasvun perusteella rahoituksessa otetaan huomioon noin 270 miljoonaa euroa vuonna 2025.

Kustannustason nousu otetaan rahoituslain 8 S:n mukaisesti huomioon hyvinvointialueindeksin (3,00 prosenttia) perusteella, mikä merkitsee noin 800 miljoonan euron lisäystä vuoden 2025 rahoitukseen.

Vuonna 2025 voimaan tulevana tehtävien muutoksina otetaan rahoituslain 9 S:n mukaisesti huomioon rahoitusta vähentävinä erityisesti perusterveydenhuollon hoitotakuun säilyttäminen 14 vuorokaudessa ja edelleen muuttaminen kolmeen kuukauteen (-121,2 miljoonaa euroa), terveydenhuollon asiakasmaksujen korottaminen (-150 miljoonaa euroa), ikääntyneiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen keventäminen 0,6:een (-45 miljoonaa euroa) ja lastensuojelun jälkihuollon ikärajan lasku 23 vuoteen (säästövaikutuksen kasvu 12 miljoonaa euroa). Rahoitusta lisäävinä on huomioitu erityisesti vammaispalvelulain muutokseen liittyen

45,0 miljoonaa euroa sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden vahvistamisen eli niin sanotun terapiatakuun osalta 22,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 rahoituksessa huomioitavia tehtävämuutoksia vastaavat rahoitusmuutokset vähentävät rahoitusta nettomääräisesti yhteensä noin 252 miljoonaa euroa.

Rahoituslain 10 S:n mukaisesti valtion rahoituksen tasoa määritettäessä otetaan huomioon toteutuneisiin kustannuksiin perustuva rahoituksen jälkikäteistarkistus. Vuonna 2025 rahoitukseen ensimmäistä kertaa lisättävä jälkikäteistarkistus on yhteensä noin 1 miljardia euroa. Vuoden 2025 jälkikäteistarkistus perustuu alueiden vuodelle 2023 myönnetyn rahoituksen ja vuoden 2023 tilinpäätöstietojen mukaisten toteutuneiden kustannusten väliseen erotukseen, joka on korotettu hyvinvointialueindeksillä ja arvioidulla palvelutarpeen kasvulla vuoden 2025 tasolle.

Hyvinvointialueille myönnettävä kokonaisrahoitus varainhoitovuodelle 2025 on yhteensä 26 254 514 401 euroa. Rahoituksen alueittaisesta määräytymisestä säädetään rahoituslain 3 ja 4 luvussa. Asukaskohtaisista perushinnoista ja muiden määräytymistekijöiden perushinnoista vuodelle 2025 säädetään hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1392/2022) 2 S:ssä (muutettu 1.1.2025 voimaan tulevalla asetuksella). Kokonaisrahoituksessa on otettu huomioon myös rahoituslain 35 S:n mukaiset siirtymätasaukset.

Rahoituslain 25 S:n mukaan varainhoitovuoden tammikuussa ja kesäkuussa maksetaan molempina kuukausina 2/12 koko vuoden rahoituksesta ja muina kuukausina jäljelle jäävä rahoitus yhtä suurina erinä. Rahoitus maksetaan kuukauden ensimmäisenä pankkipäivänä.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen rahoituksen kokonaismäärä vuodelle 2025 on 964 996 536 euroa.

Yhteenvedo rahoituksesta vuodelle 2025

Hyvinvointialue	Asukasluku	Vuoden 2024 rahoitus yhteensä, euroa (27.6.2024)	Laskennallinen rahoitus vuonna 2025, euroa	Siirtymätasaus vuonna 2025, euroa	Vuoden 2025 rahoitus yhteensä, euroa	Vuoden 2025 rahoitus yhteensä, euroa/asukas	Rahoituksen kasvu vuodelle 2025, euroa
Helsinki	674 500	2 639 662 432	2 816 005 715	135 420 869	2 951 426 584	4 376	251 764 152
Vantaa ja Kerava	285 654	1 061 290 156	1 201 224 606	0	1 201 224 606	4 205	139 934 450
Länsi-Uusimaa	494 952	1 769 327 745	1 967 933 836	-13 470 566	1 954 463 270	3 949	185 135 525
Itä-Uusimaa	98 987	389 349 188	448 977 386	-23 537 776	425 439 609	4 298	36 090 422
Keski-Uusimaa	205 444	797 968 188	845 559 431	14 751 953	860 311 383	4 188	62 343 195
Varsinais-Suomi	490 786	2 068 973 297	2 419 187 283	-87 566 113	2 331 621 170	4 751	262 647 872
Satakunta	211 740	996 243 905	1 051 196 684	19 983 454	1 071 180 138	5 059	74 936 233
Kanta-Häme	169 547	738 281 138	816 143 483	-11 737 113	804 406 370	4 744	66 125 233
Pirkanmaa	539 309	2 276 622 558	2 509 110 838	0	2 509 110 838	4 652	232 488 280
Päijät-Häme	204 479	893 152 113	999 701 438	-44 606 262	955 095 176	4 671	61 943 063
Kymenlaakso	158 658	828 368 643	852 611 455	40 931 684	893 543 139	5 632	65 174 496
Etelä-Karjala	125 162	570 944 935	602 267 318	3 243 642	605 510 960	4 838	34 566 025
Etelä-Savo	129 914	709 564 338	720 683 473	36 953 396	757 636 869	5 832	48 072 530
Pohjois-Savo	248 190	1 204 222 913	1 294 656 517	-5 490 126	1 289 166 392	5 194	84 943 478
Pohjois-Karjala	162 321	779 961 798	898 946 337	-61 413 135	837 533 201	5 160	57 551 403
Keski-Suomi	273 271	1 192 186 731	1 254 612 847	16 793 501	1 271 406 348	4 653	79 219 618
Etelä-Pohjanmaa	190 539	909 419 854	964 996 536	0	964 996 536	5 065	55 576 682
Pohjanmaa	177 602	786 374 927	829 683 364	13 597 775	843 281 139	4 748	56 906 211
Keski-Pohjanmaa	67 736	311 995 577	350 935 654	-17 513 421	333 422 233	4 922	21 426 656
Pohjois-Pohjanmaa	418 205	1 806 577 523	2 012 934 304	-32 423 163	1 980 511 141	4 736	173 333 618
Kainuu	70 164	374 309 708	405 517 263	-15 735 544	403 943 719	5 757	29 634 011
Lappi	176 150	919 190 345	1 058 730 362	-49 446 783	1 009 283 580	5 730	90 093 235
Manner-Suomi yhteens.	5 573 310	24 084 008 014	26 321 616 129	-67 101 728	26 254 514 401	4 711	2 170 506 387

22.11.2024 julkaistu arviolaskelma vuoden 2025 rahoituksesta yhteensä, euroa	Muutos 20.12.2024 ja 22.11.2024 julkaistun laskelman mukaisen vuoden 2025 rahoituksen välillä, euroa
2 949 067 890	2 358 695
1 200 170 217	1 054 389
1 952 876 468	1 586 802
425 090 469	349 140
859 591 608	719 776
2 329 503 724	2 117 446
1 070 199 028	981 110
803 685 117	721 254
2 506 926 701	2 184 137
954 184 365	910 812
892 773 801	769 338
604 994 040	516 920
756 985 608	651 261
1 287 943 401	1 222 990
836 680 137	853 064
1 270 245 783	1 160 566
964 138 210	858 325
842 636 407	644 732
333 088 890	333 343
1 978 454 565	2 056 576
403 576 937	366 781
1 008 301 036	982 543
26 231 114 401	23 400 000

2.3 Vuoden 2026 rahoituslaskelmat

Valtiovarainministeriö julkaisi 30.4.2025 ensimmäiset rahoituslaskelmat vuodelle 2026. Laskelman mukaan Etelä-Pohjanmaan rahoitus vuodelle 2026 on 999,7 milj. euroa.

Hy Hyvinvointialue	Asukasluku	Vuoden 2025 rahoitus yhteensä, euroa (20.12.2025)	Laskennallinen rahoitus vuonna 2026, euroa	Siirtymätasaus vuonna 2026, euroa	Vuoden 2026 rahoitus yhteensä, euroa	Rahoitukseen sisältyvä jälkikäteistarkistus yhteensä vuonna 2026, euroa	Vuoden 2026 rahoitus yhteensä, euroa/asukas	Rahoituksen kasvu vuodelle 2026, euroa
31 Helsinki	684 018	2 951 426 584	2 951 524 085	100 689 011	3 052 213 095	138 050 698	4 462	100 786 511
32 Vantaa ja Kerava	289 730	1 201 224 606	1 244 033 543	0	1 244 033 543	58 299 283	4 294	42 808 937
33 Länsi-Uusimaa	502 067	1 954 463 270	2 033 774 651	0	2 033 774 651	95 434 744	4 051	79 311 381
34 Itä-Uusimaa	99 415	425 439 609	456 411 837	-18 760 256	437 651 581	21 407 654	4 402	12 211 971
35 Keski-Uusimaa	207 070	860 311 383	869 325 107	12 653 319	881 978 426	40 823 534	4 259	21 667 043
2 Varsinais-Suomi	494 819	2 331 621 170	2 512 291 341	-75 203 486	2 437 087 855	117 654 468	4 925	105 466 685
4 Satakunta	211 261	1 071 180 138	1 066 862 414	21 049 865	1 087 912 279	50 077 873	5 150	16 732 141
5 Kanta-Häme	169 455	804 406 370	834 755 253	-5 316 941	829 438 312	39 146 444	4 895	25 031 941
6 Pirkanmaa	545 406	2 509 110 838	2 586 012 532	0	2 586 012 532	121 173 786	4 741	76 901 694
7 Päijät-Häme	204 635	955 095 176	1 032 736 464	-37 493 441	995 243 023	48 414 393	4 864	40 147 847
8 Kymenlaakso	157 442	893 543 139	865 417 285	38 603 816	904 021 101	40 572 421	5 742	10 477 962
9 Etelä-Karjala	125 083	605 510 960	611 718 408	2 122 117	613 840 525	28 714 381	4 907	8 329 565
10 Etelä-Savo	129 376	757 636 869	750 257 097	33 354 646	783 611 743	35 145 909	6 057	25 974 874
11 Pohjois-Savo	248 815	1 289 166 392	1 333 825 344	-239 805	1 333 585 539	62 452 492	5 360	44 419 147
12 Pohjois-Karjala	162 091	837 533 201	931 039 576	-57 493 207	873 546 369	43 608 225	5 389	36 013 168
13 Keski-Suomi	274 112	1 271 406 348	1 290 883 108	18 221 006	1 309 104 114	60 556 494	4 776	37 697 766
14 Etelä-Pohjanmaa	189 929	964 996 536	999 699 224	0	999 699 224	46 893 108	5 264	34 702 689
15 Pohjanmaa	178 749	843 281 139	848 048 838	15 358 031	863 406 869	39 786 300	4 830	20 125 731
16 Keski-Pohjanmaa	67 723	333 422 233	359 435 079	-15 042 726	344 392 353	16 847 540	5 085	10 970 120
17 Pohjois-Pohjanmaa	418 331	1 980 511 141	2 072 837 211	-18 309 083	2 054 528 128	97 192 332	4 911	74 016 987
18 Kainuu	69 639	403 943 719	417 261 381	-728 294	416 533 087	19 580 004	5 981	12 589 368
19 Lappi	176 151	1 009 283 580	1 089 249 436	-42 461 067	1 046 788 369	51 152 149	5 943	37 504 789
Manner-Suomi yhteer	5 605 317	26 254 514 401	27 157 399 215	-28 996 496	27 128 402 719	1 272 984 232	4 840	873 888 318

Rahoitus muodostuu koko maan tasolla seuraavasti:

Vuoden 2026 rahoitus		euroa
Rahoituserä		
Laskennallinen sote-rahoitus (sis. jälkikäteistarkistus) vuonna 2025		25 741 074 465
Laskennallinen pela-rahoitus (sis. jälkikäteistarkistus) vuonna 2025		580 541 664
Laskennallinen rahoitus yhteensä vuonna 2025		26 321 616 129
Palvelutarve, sote		251 232 887
HVA-indeksi, sote		842 150 758
HVA-indeksi, pela		18 809 550
Sote-tehtävämootokset, yhteensä		-77 837 000
Pela-tehtävämootokset, yhteensä		0
Jälkikäteistarkistuksen vuosittainen lisäys/vähennys, sote		-189 027 291
Jälkikäteistarkistuksen vuosittainen lisäys/vähennys, pela		-9 545 818
Jälkikäteistarkistuksen vuosittainen lisäys/vähennys, yhteensä		-198 573 110
Laskennallinen sote-rahoitus vuonna 2026		26 567 593 819
Laskennallinen pela-rahoitus vuonna 2026		589 805 395
Laskennallinen rahoitus yhteensä vuonna 2026		27 157 399 215
Siirtymätasaukset vuonna 2026		-28 996 496
Rahoitus yhteensä vuonna 2026		27 128 402 719

Tehtävämuutokset vuodelle 2026	euroa	kohdennus
Sairaaloiden ja päivystysten kokonaisuudesta säättäminen	-42 800 000	Terveydenhuolto
Uudistetaan erikoissairaanhoidon työnjakoa koskevat säädökset	-25 000 000	Terveydenhuolto
Sairaaloiden ja päivystysten sekä erikoissairaanhoidon työnjaon säästöjen pieneneminen	48 700 000	Terveydenhuolto
Sairaaloiden ja päivystysten kokonaisuudesta säättäminen	-4 300 000	Terveydenhuolto
Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten hallinnollisen työn vähentäminen	-5 000 000	Terveydenhuolto
Ikäntyneiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen kehittäminen teknologia	-30 000 000	Vanhustenhuolto
Ajokorttitarkastusten rajaaminen julkisen palveluvalikoiman ulkopuolelle (Lisätoimet 2024)	-3 200 000	Terveydenhuolto
Silmäterveyden norminpurku (HO 2023)	-1 000 000	Terveydenhuolto
Keliakiakorvauksen laajentaminen, lääkärintlausuntojen lisääntyminen	1 000 000	Terveydenhuolto
Keliakiakorvaus, siirto rahoitettavaksi toimeentulotuesta	-1 000 000	Koko laskennallinen sote-rahoitus
Terapiatakuun voimaantulon siirto alkamaan 1.5.2025 (HO 2023)	12 832 000	Terveydenhuolto
Terapiatakuu täsmäytys	-1 850 000	Terveydenhuolto
Tulkkaukspalveluihin liittyvä säästö (HO 2023)	-3 000 000	Terveydenhuolto
Vammaispalvelulain uudistus (Lisätoimet 2024)	-10 000 000	Sosiaalihuolto
Vammaispalvelulain soveltamisalan muutos	16 400 000	Sosiaalihuolto
Vammaispalvelulain muuttaminen PeV:n elämänavaihetta koskevien linjausten mukaiseksi	-20 000 000	Sosiaalihuolto
Hoitotakuun toteutus	-2 200 000	Terveydenhuolto
Hoitotakuu (Lisätoimet 2024)	-33 800 000	Terveydenhuolto
Hoitotakuu (Lisätoimet 2024)	35 900 000	Terveydenhuolto
Kotomislain muutoksesta johtuva rahoitusvastuun kasvu hva:ille, täsmäytys HE:n mukaise	-319 000	Sosiaalihuolto
Kuntouttavan työtoiminnan aktivointisuunnitelmien hallinnollinen keventäminen (Lisätoimet	-1 600 000	Sosiaalihuolto
RAI-arvioinnin keventäminen (Lisätoimet 2025)	-900 000	Vanhustenhuolto
Demokratiarahan vähentäminen (Lisätoimet 2025)	-5 000 000	Koko laskennallinen sote-rahoitus
Teknologian hyödyntäminen kotihoidossa (Lisätoimet 2025)	-16 200 000	Sosiaalihuolto
Omaishoidon ja perhehoidon palkkiotason nostaminen	16 000 000	Sosiaalihuolto
Käyttämättä jääneen palvelun maksun korotus	-1 500 000	Terveydenhuolto
Yhteensä	-77 837 000	

Hyvinvointialueindeksi vuodelle 2026 on 3,24 % ja se muodostuu seuraavasti:

Hyvinvointialueindeksin laskenta		
Indeksi	Paino	
Yleinen ansiotasoindeksi	0,6	3,80
Kuluttajahintaindeksi	0,3	1,60
Työntajien sotumaksut	0,1	4,77
Hyvinvointialueindeksi	1	3,24

Hyvinvointialueiden rahoituksen painelaskelman mukaan Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen rahoitus kehittyy vuosina 2026–2029 alla olevan taulukon mukaisesti.

Hyvinvointialueiden rahoituksen painelaskelma

VM/HVO 30.4.2025

Hyvinvointialueiden rahoituksen painelaskelma, milj. euroa							
Alue	2023	2024	2025	2026	2027	2028*	2029
Helsinki	2 601	2 700	2 951	3 052	3 163	3 185	3 300
Vantaa ja Kerava	995	1 061	1 201	1 244	1 296	1 304	1 355
Länsi-Uusimaa	1 668	1 769	1 954	2 034	2 120	2 131	2 214
Itä-Uusimaa	375	389	425	438	458	464	486
Keski-Uusimaa	765	798	860	882	916	916	950
Varsinais-Suomi	1 985	2 069	2 332	2 437	2 543	2 570	2 685
Satakunta	971	996	1 071	1 088	1 117	1 106	1 135
Kanta-Häme	714	738	804	829	862	859	886
Pirkanmaa	2 163	2 277	2 509	2 586	2 686	2 688	2 786
Päijät-Häme	862	893	955	995	1 036	1 044	1 086
Kymenlaakso	806	828	894	904	925	915	936
Etelä-Karjala	554	571	606	614	631	625	643
Etelä-Savo	695	710	758	784	804	797	817
Pohjois-Savo	1 175	1 204	1 289	1 334	1 379	1 374	1 417
Pohjois-Karjala	756	780	838	874	909	913	950
Keski-Suomi	1 159	1 192	1 271	1 309	1 350	1 342	1 384
Etelä-Pohjanmaa	885	909	965	1 000	1 032	1 024	1 055
Pohjanmaa	763	786	843	863	890	886	914
Keski-Pohjanmaa	301	312	333	344	358	361	376
Pohjois-Pohjanmaa	1 731	1 807	1 981	2 055	2 141	2 143	2 214
Kainuu	366	374	404	417	428	425	435
Lappi	879	919	1 009	1 047	1 088	1 094	1 137
Manner-Suomi yht.	23 169	24 084	26 255	27 128	28 133	28 165	29 162

* Panielaskelmassa rahoituksen muutos vuodesta 2027 vuoteen 2028 on koko maan tasolla 0,1 %. Tätä selittää laskelmassa huomioitu alueiden vuoden 2026 taloussuunnitelmätietoihin perustuva jälkikäteistarkistus. Taloussuunnitelmätietojen mukainen nettokustannuskehitys on hyvin maltillista (-0,5 %) vuonna 2026. Tällaisen kehityksen toteutuessa hyvinvointialuetalous kääntyisi huomattavan ylijäämäiseksi vuonna 2026 vuoteen 2025 verrattuna. Tuloksen merkittävä kohentuminen vähentäisi jälkikäteistarkistusta kahden vuoden viiveellä vuonna 2028.

UTV2-ohjelma ja rahoituksen painelaskelma

Aluehallitus ja aluevaltuusto on maaliskuussa hyväksynyt UTV2-ohjelman eri toimenpidekokonaisuuksia. Materiaaleissa on ollut mukana myös UTV2-ohjelmaan liittyvä rahoituksen painelaskelma, jossa on käytetty VM:n aiemmin julkaistuja rahoituksen painelaskelmatietoja. VM:n 30.4.2025 julkaisemat rahoituksen painelaskelmatiedot poikkeavat UTV2-ohjelmassa hyväksytystä.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue								
1 000 €	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Toimintatuotot	166 275	135 871	141 798	144 094	146 706	149 860	153 157	156 790
Toimintamenot	1 077 873	1 087 300	1 090 593	1 097 422	1 117 274	1 146 135	1 182 820	1 224 392
Toimintakate	-911 598	-951 429	-948 796	-953 328	-970 568	-996 275	-1 029 663	-1 067 602
...sopeutukset	0	0	-19 470	-30 012	-11 109	-5 838	0	0
Valtion rahoitus	885 679	909 477	964 486	998 765	1 000 144	997 768	1 034 366	1 060 874
Erotus	-25 919	-41 952	15 691	45 437	29 576	1 493	4 704	-6 728
Rahoitustuotot ja -kulut	1 651	-25	-3 773	-4 255	-4 190	-4 433	-5 589	-7 112
Vuosikate	-24 268	-41 977	11 918	41 181	25 386	-2 940	-885	-13 840
Poistot	-21 250	-23 144	-22 406	-23 462	-25 277	-26 453	-28 474	-32 265
Tilikauden tulos	-45 382	-65 100	-10 488	17 719	109	-29 393	-29 359	-46 105
Taseen ali-/ylijäämä	-45 379	-110 479	-120 967	-103 248	-103 139	-132 532	-161 891	-207 995
Nettoinvestoinnit	47 694	48 848	31 207	38 586	35 079	43 292	60 064	62 519
Lainakanta	130 995	182 329	201 619	199 023	208 716	254 948	315 897	392 256

2.4 Korkoriskien hallinta, nostetut talousarviolainat ja tehdyt korkosuojaukset

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue teetti syksyllä 2023 korkoriskienhallinnan strategiakartoituksen lainasalkkuanalyyseineen. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen korkoriskikokonaisuus sekä sen onnistunut hallinnointi ovat kriittisen tärkeä tekijä hyvinvointialueen tulevan talouskehityksen kannalta.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen yhteistyökumppanina korkoriskien hallinnan ja lainasalkkuanalyysin osalta toimii objektiivinen, pankeista riippumaton taho Operandi Oy, jolla on pitkäaikainen kokemus rahoitusmarkkinoista.

Talous- ja korkomarkkinatilanteesta euroalueella toukokuussa 2025

Yhdysvaltain hallinnon radikaalit tullipäätökset huhtikuun alussa ovat johtaneet kauppasotaan, joka näyttää jo aiheuttaneen haittaa Yhdysvaltain taloudelle. Mikäli kauppasota jatkuu ja vielä laajenee, se vaarantaa myös maltillisen hintakehityksen. Tuorein työmarkkinaraportti huhtikuulta osoittaa, että Yhdysvaltain työmarkkinatilanne jatkuu kuitenkin edelleen vahvana, vaikka bruttokansantuotteen (BKT) Q1-ennakkoluku osoitti talouden supistuneen 0,3 prosenttia (vuositasolle oikaistu). Yhdysvaltain maatalouden ulkopuolisen sektorin työpaikkojen määrä nousi huhtikuussa 177 000:lla eli jonkin verran odotettua 130 000:n lukemaa enemmän. Työttömyysaste pysyi huhtikuussa 4,2 prosentissa. Samaan aikaan talouskasvuennusteet ennakoivat selkeää hidastumista lähivartaalien aikana. Euroalueen talous kasvoi Q1:n aikana +1,2 % vuositasolla (Q4 +1,2 % p.a.) eli hieman odotettua paremmin (od. +1,0 %).

Inflaatiouhka on selvästi kasvanut muun muassa siksi, että Saksa on tehnyt merkittäviä infrastruktuuripäätöksiä ja EU aikoo kasvattaa puolustusteollisuuden investointeja merkittävästi lähivuosina. Tuoreimmat huhtikuun inflaatiotilastot osoittivat, että euroalueen kokonaisinflaatio (CPI) pysyi huhtikuussa vakaana 2,2 prosentissa vuositasolla. Pohjainflaatio sen sijaan kiihtyi 2,7 prosenttiin edelliskuukauden 2,4 prosentista.

Euroopan keskuspankki laski 17.4. kokouksessaan talletuskorkoa odotetusti 0,25 prosenttiyksikköä 2,40 prosenttiin. Ohjauskorko laski 2,25 %:iin. EKP ei edelleenkään sido käsiään tiettyyn ennalta määriteltyyn korkopolkuun, mutta viimeaikaiset tapahtumat taloudessa aiheuttavat paineita koronlaskuihin lähikuukausien aikana. Yhdysvaltain keskuspankki Fed piti odotetusti ohjauskorkonsa ennallaan kokouksessaan 19.3. Fedin osalta koronlaskupaineet ovat kasvaneet selvästi. Keskuspankeilla on erittäin vaikea dilemma tällä hetkellä – kuinka paljon ohjauskorkoja uskalletaan laskea tilanteessa, jossa inflaatoriski on selvästi kohonnut.

Rahoitusmarkkinoiden hermostuneisuus on näkynyt erityisesti Yhdysvalloissa missä pitkä korko (USA:n 10-vuoden valtion obligaatio) nousi 3,90 %:sta 4,50 %:iin parissa päivässä. 30-vuoden bondin tuotto hätyytteli taannoin 5 %:n kriittistä rajaa, ja on tällä hetkellä n. 4,80 %:ssa (ref. 2.5.2025). Korkofutuurimarkkinoilla hinnoitellaan lisää koronlaskuja EKP:n suunnalta alkukesän aikana. Koronlaskut ovat pitkälti jo hinnoissa, joten katseet ovat korkofutuurimarkkinoiden ensi vuoden ennusteissa ja tuottokäyrän muodon kehityksessä.

Geopoliittinen riski on kasvanut merkittävästi ja kauppasodan eskaloituminen kasvattaisi inflaatiopaineita lisää. Näkymät ovat edelleen ristiriitaisia eritoten inflaation ja keskuspankkien rahapoliittisen tahtotilan ja tulevaisuuden osalta. Yksi merkittävä huolenaihe Yhdysvaltain taloudessa on kuluttajien nopeasti kasvanut velkaantuneisuus, mikä on selkeä uhka kasvunäkymille.

Alla olevassa taulukossa on esitetty keskeisimmät talousindikaattorit Yhdysvalloissa ja Euroalueella Q1/2025 ja maalis-huhtikuussa 2025. Lähde: Tradingeconomics.com

TALOUSINDIKAATTORIT LYHYESTI		
5/2025		
Indikaattori	USA	Euroalue
talouskasvu BKT v/v %	2,0*	1,2
inflaatio % per annum	2,4	2,2
pohjainflaatio %	2,8	2,7
työttömyysaste %	4,2	6,2
ohjauskorko % (talletuskorko)	4,50	2,25
valtionvelka % bkt:stä	122	87,4

* Yhdysvaltain talouskasvu oli kvartaalitasolla (Q1/2025) miinuksella, -0,3 % (od. +0,3 %)

Korkomarkkinatilanne

Korkomarkkinoilla sekä lyhyiden että pitkien korkojen tasot lähtivät selvään nousuun vuonna 2022. Euroopan keskuspankki aloitti kiristävän rahapolitiikkansa heinäkuussa 2022, jolloin ohjauskorkoa nostettiin ensimmäistä kertaa yli 11 vuoteen.

Koronnostosykli kiihtyi syksyn 2022 aikana ja koronnostoja jatkettiin aina syyskuulle 2023 asti, jolloin ohjauskorko nostettiin 4,5 %:iin. Euribor-korkojen nousu taittui laskuun marras-joulukuussa 2023 alhaisempien inflaatiotasojen sekä suotuisampien inflaationäkymien myötä. Lisäksi korkofutuurimarkkinoiden ennusteet tulevasta 3 kuukauden euriborkorosta maltillistuivat tuntuvasti. Inflaation palauduttua lähelle keskuspankin tavoitetasoa, laski EKP ohjauskorkoa 6.6.2024-kokouksessaan 4,25 %:iin. Tämän jälkeen EKP on laskenut ohjauskorkoa yhteensä kuusi kertaa. Viimeksi 17.4.2025 Euroopan keskuspankki laski ohjauskorkoja 2,25 %:n tasolle.

Markkinakorkojen laskutrendi on viime aikoina tasoittunut. Pitkissä koroissa nähtiin maaliskuun alussa ennätyksellisen nopea nousu, jolloin Saksan 10-vuoden velkakisrikan tuotto nousi 2,40 %:in tasolta jo 2,90 %:in tuntumaan parissa päivässä. Korko on sittemmin palautunut 2,50 %:n tasolle. Taustalla selittävinä tekijöinä ovat sekä Saksan suuret infrastruktuuripäätökset (500 miljardin euron erillisrahaston perustaminen infrastruktuurin sekä puolustussektorin rahoittamiseen) sekä EU:n merkittävät satsaukset puolustusinvestointeihin. Markkinatilanne jatkuu epäselvänä pienellä laskupaineella. Korkofutuuri-markkinat hinnoittelevat lisää koronlaskuja euroalueelle. Markkinoiden odotuksia kuvastaa korkofutuuri-noteerauksista johdettu FRA-käyrä, joka ennustaa alhaisempia korkotasoja (3kk euribor) loppuvuodelle ja vuodelle 2026, noin 0,3–0,4 % nykyistä korkotasoa alhaisempia korkoja.

Pitkien korkojen viime aikojen nousu näkyy myös koronvaihtosopimuskoroissa (swap). Esim. 10-vuoden swap-korko (kiinteä vs. 6kk euribor) on +2,43 % (ref. 2.5.2025) bullet-lainalle. Tasalyhenteisen lainan suojauksen hinta on vastaavasti +2,23 %. Swap-käyrän jyrkkä lasku noin 15 vuoden kohdalta on selvästi tasaantunut viime aikoina, mutta edelleen todella pitkät, tulevaisuudesta alkavat korkosuojat ovat edelleen kohtalaisen edullisia, esim. 15 vuoden swap-taso on 2,58 % ja 15y15y = 2,22 % (15 vuoden kuluttua alkava 15 vuoden korkosuoja).

Länsimaiden epänormaali korkomarkkinatilanne onkin muuttunut normaalimpaan suuntaan vuosien 2022–2025 aikana ja aiempaan negatiivisten korkojen maailmaan ei välttämättä ole enää ”koskaan” paluuta.

Hyvinvointialueen lainasalkku toukokuussa 2025, salkun korkoriski sekä sen suojaaminen

Hyvinvointialueen lainasalkku, yhteensä 150,03 miljoonaa euroa, koostuu vaihtuvan koron lainoista, yhteismäärältään tarkasteluhetkellä 98,07 miljoonaa euroa (65 %) sekä kiinteän koron lainoista, yhteismäärältään 51,96 miljoonaa euroa (35 %). Avoimia hyvinvointialuetodistuksia ei tarkasteluhetkellä ole. Vaihtuvan koron lainoja on nostettu niin 3 kuukauden, 6 kuukauden kuin 12 kuukauden euriborissakin. Vaihtuvan koron lainoista kolme on bullet-lainoja ja loput viisi ovat tasalyhenteisiä.

Lainasalkun korkoriskin suojaamiseksi on tehty yhteensä 9 kpl korkosuojia, joista kaksi on tehostettuja korkovyöhykesopimuksia, joissa suoja korkojen nousun osalta päättyy tasoilla 3,5 % tai 4 %. Korkojen noustessa em. tasojen päälle, antavat sopimukset kuitenkin reilun kahden prosentin alennuksen vaihtuvan koron tasoon. Suoraan lainasalkun korkoriskiä suojaavia sopimuksia on 7 kpl. Em. sopimuksista kaksi alkaa vuodesta 2028 suojaten tulevaa riskiä. Lainasalkun suojausaste on ja pysyy noin 75–80 prosentin tasolla seuraavat noin 3 vuotta. Tämä kuitenkin ilman tulevaa lainanottoa. Tulevat rahoitusprojisoinnit sekä lainanotto täsmentyvät aina rahoitustarpeen sekä

investointien mukaan, mutta velkamäärän kasvu on todennäköistä. Lainasalkun olemassa olevien lainojen lyhentyessä ja päättyessä, tarkoittaa tämä sitä, että tuleva bruttolainanotto on merkittävää.

Uusia lainoja nostettaessa analysoidaan aina kustannustehokkain vaihtoehto pitäen sisällään myös laskennan siitä, onko vaihtuvan koron laina sekä sille tehtävä erillinen suojaus edullisempi kuin suora kiinteän koron laina. Korkosuojat tehdään lähtökohtaisesti aina suoraan lainakohtaisina suojina ja tehtävä suojaus kilpailutetaan yhteistyöpankkien välillä. Hyvinvointialueen lainasalkun suojausastetta on nostettu hyödyntäen tasaista korkokäyrää sekä aiemmin tarjolla ollutta selvää alennusta senhetkisen euriborin tasoon nähden. Merkittävä tuleva rahoitustarve huomioiden tulee tulevan rahoituksen suojaukseen myös kiinnittää kasvavaa huomiota korkomarkkinatilannekehitys huomioiden.

2.4.1 Talousarviolainat

Aluevaltuusto on päättänyt 16.12.2024 § 141, että talousjohtajalle vahvistetaan pitkäaikaisten lainojen lainannostovaltuudeksi 31 milj. euroa. Aluehallitus on

Pitkäaikaista lainaa saa nostaa vain investointimenojen rahoittamiseen. Todetaan, että lainanotto tapahtuu valtioneuvoston myöntämän lainanottovaltuuden puitteissa. Vuoden 2025 osalta Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus on 53 840 000 euroa.

Talousarviolainaa ei ole alkuvuoden 2025 aikana nostettu. 31.12.2024 käytössä olleet lyhytaikaiset lainat (20 milj. euroa) hyvinvointialuetodistusohjelman kautta maksettiin pois tammikuussa 2025. Vuoden vaihteessa käytössä ollut tililimiitti 15,5 milj. euroa tuli katetuksi ensimmäisen valtion rahoituksen tullessa pankkitilille tammikuun alussa.

2.4.2 Korkosuojaukset

Alkuvuoden aikana on tehty yksi uusi lainakohtainen korkosuojaus korkojen nousulta suojautumiseksi.

Johtopäätöksien mukaisesti lähetimme tarjouspyynnön 23.1.2025 Kuntarahoitus Oyj:lle, Danske Bank A/S Suomen sivuliikkeelle ja Op Yrityspankille suojataksemme 50 % lainasta S100763/24.

Tarjouspyynnössä pyysimme hinnan seuraavalle koronvaihtosopimukselle:

Pääoma: EUR 12.500.000,-

Suojausperiodi: 5.2.2025 - 5.8.2034 (9,5 vuotta)

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue maksaa kiinteää korkoa x,xx % (tod/360)

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue vastaanottaa 6 kk euriboria (tod/360)

Lyhennystapa bullet, ei lyhennyksiä

Koronmaksut 6 kk välein 5.2. ja 5.8.

Korkopäiväkäytäntö, sovellettu seuraava.

Hinnoitteluajankohta tiistaina 28.1.2025 klo 10.00

Saimme määräaikaan mennessä kolme tarjousta.

Danske Bank tarjosi koronvaihtosopimusta hintaan 2,452 %

Kuntarahoitus tarjosi koronvaihtosopimusta hintaan 2,454 %.

Op Yrityspankki tarjosi koronvaihtosopimusta hintaan 2,451 %.

Tarjousten saapumisen jälkeen neuvotteluja jatkettiin OP Yrityspankin kanssa ja koronvaihtosopimus solmittiin sen hetken markkinahintaan 2,452 %.

Hallinnollinen päätös: Talousjohtajan viranhaltijapäätös 4/2025 (28.1.2025)

2.4.3 Lyhytaikaiset lainat

Käytössä ei ole alkuvuoden aikana ollut lyhytaikaista lainaa sen jälkeen, kun hyvinvointitodistusohjelman kautta olleet lyhytaikaiset lainat maksettiin pois tammikuussa 2025.

3 UTV2-ohjelma

Hyvinvointialueen alijäämä vuoden 2023 tilinpäätöksessä oli 45,38 milj. euroa. Vuoden 2024 tilinpäätöksen 2024 alijäämä on 62,05 milj. euroa. Alijäämä yhteensä vuoden 2024 päätteeksi on n. 106,34 milj. euroa. Käyttötalouden saattaminen tasapainoon vaatii seuraavan kahden vuoden aikana vähintään 60 milj. euron tasapainottamisohjelman toteuttamisen. Tämä ei vielä täytä lainsäädännön vaatimusta kertyneiden alijäämien kattamisesta vuoden 2026 loppuun mennessä.

Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelman laatimisessa on käytetty ulkopuolisten konsulttien apua.

Kilpailutuksen jälkeen kumppaneiksi valittiin kaksi toimijaa:

- Osio I ja III (talouden analyysi ja keinovalikoima): FCG Finnish Consulting Group Oy
- Osio II (ostopalveluita tarkasteleva kokonaisuus):

Nordic Healthcare Group Ohjelman laatiminen käynnistettiin viikolla 51 hyvinvointialueen johtamalla taustakeskusteluilla UTV2-ohjelman laadinnan lähtökohdista ja operatiivisesta suunnitteluprosessista avustavien konsulttien kanssa. Hyvinvointialueelle laadittavan varsinaisen UTV2-ohjelman laatiminen käynnistyi 7.1.2025. Työtä on tehty vahvasti toimintaa osallistavalla työryhmätyöskentelyllä sekä laajoilla haastatteluilla. Lisäksi työyksiköille lähetettiin kysely, jolla kerättiin ehdotuksia säästöiksi. Kaikkiaan 235 työyksikköä vastasi kyselyyn. Valtiovarainministeriöltä saatu palaute UTV2-ohjelmasta ja sen huomiointi hyvinvointialuejohtajan esityksessä UTV2-ohjelmasta 12.2.2025 aluehallituksen kokouksen jälkeen UTV 2 -ohjelma lähetettiin valtiovarainministeriöön kommenteille lainanottovaltuuspäätöksen ehtojen mukaisesti 14.2.2025. Valtiovarainministeriöltä saatiin täydennyspyyntö 27.2.2025 hyvinvointialueen talouden tasapainottamisohjelmasta.

Täydennyspyynnössä todetaan: "Valtiovarainministeriö toteaa, että hyvinvointialueen toimittama Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelmaluonnos täyttäisi toteutuessaan sisällöllisesti lainanottovaltuudelle asetetun ehdon talouden tasapainottamisohjelmasta. Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että ohjelmasta ei ole tehty päätöksiä. Valtiovarainministeriö edellyttää hyvinvointialuetta kuvaamaan, miten se varmistaa, että päätöksenteko sopeutustoimien toteuttamiseksi etenee. Hyvinvointialueen tulee lisäksi tarkentaa, miten se on huomioinut laskelmissaan yleisten kustannusten kasvun (mm. palkkojen nousu). Hyvinvointialuetta edellytetään myös arvioimaan vuosien 2025–2028 kustannuskehityksen riskejä sekä mahdollisuuksia lisäsopeuttamistoimenpiteiden toteuttamiseen tarpeen vaatiessa."

Hyvinvointialuejohtajan esitykset UTV2-ohjelmaan liittyvissä pykälissä perustuvat voimassa olevaan talouden tasapainottamiseen liittyvään lainsäädäntöön, jossa vuosina 2023 ja 2024 kertyneet alijäämät tulee kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä.

UTV2-ohjelmakokonaisuus on rakennettu seuraavasti:

- tiedoksi saatettavat UTV2-ohjelman operatiiviset toimenpiteet
- aluehallituksen toimivaltuuden piirissä olevat UTV2-ohjelman toimenpiteet
- aluevaltuuston toimivaltuuden piirissä olevat UTV2-ohjelman toimenpiteet
 - strategiset toimenpiteet
 - palveluverkkoon liittyvät toimenpiteet
 - osastokokonaisuuteen liittyvät toimenpiteet (pohjoinen ja eteläinen alue)
 - keittiöverkon kehittäminen
- investointiohjelman 2025–2028 päivittäminen UTV2-ohjelman toimenpiteiden mukaiseksi
- valtuutus hakea lisärahoitusta
- oikaisuvaatimus vuoden 2025 rahoitukseen liittyen
- lainanottovaltuusehtojen mukainen yhteisöllisen asumisen suunnitelma

UTV2-ohjelman toimenpiteistä arvioidut kustannussäästöt vuosina 2025–2026 ovat yhteensä noin 51 miljoonaa euroa. Näin ollen kattamatonta alijäämää on jäljellä vuoden 2026 päättyessä sopeutusten jälkeen vielä noin 103–109 miljoonaa euroa. Hyvinvointialue rakentaa talouden sopeuttamisesityksensä niin, että kattamattoman alijäämän osuus tullaan hakemaan valtion lisärahoituksesta ja näin ollen hyvinvointialue noudattaa esityksissään lainsäädännön mukaista alijäämien kattamisvelvoitetta vuoden 2026 loppuun mennessä

Toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen myönnetty avustus

UTV-ohjelman osio 2 hyödyntää Valtioneuvoston 23.3.2023 myöntämän avustuksen toiminnan kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen. Avustuksen kokonaismäärä on 13 897 849 euroa ja avustus on käytettävissä 31.12.2025 mennessä. Arkikielessä voidaan ajatella, että nämä kokonaisuudet tähtäävät toimi- ja palvelualojen tunnistamiin laaja-alaisiin kehittämistoimiin, jotka edesauttavat samalla myös osion 1 edistämistä (osio 1 mukaisia toimenpiteitä ei ole sisällytetty talousarvioon).

Avustuksen käyttö

- Eduskunta on 1.3.2023 hyväksynyt hallituksen esityksen vuotta 2023 koskevaksi lisätalousarvioksi (HE 325/2022 vp). Lisätalousarvioon sisältyy 350 miljoonan euron

määräraha hyvinvointialueille, HUS-yhtymälle ja Helsingin kaupungille myönnettäviin valtionavustuksiin.

- Avustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001). Avustuksen myöntämisperusteita ja käyttöä täsmennettäisiin tällä asetuksella. Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 27.3.2023 ja olevan voimassa 31.12.2025 saakka.
- Määrärahaa ei voi käyttää suoraan hyvinvointialueiden lakisääteisiin tehtäviin, mutta se antaa mahdollisuuden rahoittaa toiminnan käynnistämiseen liittyviä kustannuksia, jolloin yleiskatteista rahoitusta voidaan ohjata enemmän lakisääteisten tehtävien hoitamiseen
- Ei omavastuuta, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen saaman avustuksen määrä on 13 897 849 euroa.
- Avustuksen saajat saavat käyttää avustusta muutos- ja tuottavuusohjelmansa tai sitä vastaavaan ohjelman käyttökohteisiin, joihin liittyvät kustannukset ovat kertaluonteisia tai tilapäisiä
- Ohjelmilla tarkoitettaisiin avustuksen saajan toiminnan muutokseen ja talouden tasapainottamiseen liittyviä ohjelmia, jotka perustuvat valtionavustuksen saajan strategian toimeenpanoon (esimerkiksi hyvinvointialuestrategia).
- Ohjelmien tulisi olla lähtökohtaisesti hallintosäännön mukaisesti hyväksytyjä esimerkiksi aluevaltuustossa tai -hallituksessa, mutta ohjelmiin sisältyvien toimenpiteiden kustannuksia voitaisiin sisällyttää avustuksella maksettaviksi taannehtivasti jo 8.3.2023 alkaen.
- Ohjelmaan sisältyvät toimenpiteet eivät saa olla ristiriidassa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 22 §:n perusteella määriteltyjen sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisia tavoitteiden tai pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) 8 §:n perusteella määriteltyjen pelastustoimen valtakunnallisia tavoitteiden kanssa.

Vuoden 2024 loppuun mennessä avustusta oli käytetty n. 4,5 milj. euroa. Loput on suunniteltu käytettävän vuoden 2025 aikana.

UTV2-ohjelmaan liittyvä päätöksenteko eri toimielimissä

Aluehallitus on 10.3.2025 § 84 merkinnyt tiedoksi UTV2-ohjelman mukaiset operatiiviset toimenpiteet. Operatiivisten toimenpiteiden arvioitu säästö on vuosina 2025–2026 noin 30 miljoonaa euroa. Vuosille 2025–2028 arvioitu säästö on noin 30,8 miljoonaa euroa. Aluehallitus 10.3.2025 § 92 on hyväksynyt UTV2-ohjelman aluehallituksen toimenpiteet. Toimenpiteet, jotka koskevat kotiin toimitettavien aterioiden tuottamisen ulkoistamista ja ruokasali Pihlajan toiminnan ulkoistamista

palautettiin valmisteluun. Aluehallituksen toimenpiteiden arvioitu säästö vuosille 2025–2026 on noin 13,4 miljoonaa euroa. Vuosille 2025–2028 arvioitu säästö on noin 15,8 miljoonaa euroa.

Aluehallitus 10.3.2025 § 94 UTV2-ohjelman aluevaltuuston toimivaltaan kuuluvat palveluverkkoon liittyvät toimenpiteet. Aluehallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun. Aluehallitus päätti yksimielisesti, että toimenpiteistä laaditaan tarkemmat taloudelliset ja toiminnalliset selvitykset ja tavoiteaikatauluna pidetään sitä, että pykälän sisältämät asiat käsitellään nykyisen valtuuston aikana viimeistään toukokuun loppuun mennessä.

Aluehallitus 10.3.2025 § 95 UTV2-ohjelman aluevaltuuston toimivaltaan kuuluva perusterveydenhuollon osastopalveluiden uudistaminen pohjoisella alueella. Aluehallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun. Aluehallitus päätti, että esityksen toimenpiteistä laaditaan tarkemmat taloudelliset ja toiminnalliset selvitykset ja tavoiteaikatauluna pidetään sitä, että pykälän sisältämät asiat käsitellään nykyisen valtuuston aikana viimeistään toukokuun loppuun mennessä.

Aluehallitus 10.3.2025 § 96 UTV2-ohjelman aluevaltuuston toimivaltaan kuuluva perusterveydenhuollon osastopalveluiden uudistaminen eteläisellä alueella. Aluehallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun. Aluehallituksen päätti, että asia palautetaan Vastaus selityspyyntöön 30.4.2025 valmisteluun ja esityksen toimenpiteistä laaditaan tarkemmat taloudelliset ja toiminnalliset selvitykset ja tavoiteaikatauluna pidetään sitä, että pykälän sisältämät asiat käsitellään nykyisen valtuuston aikana viimeistään toukokuun loppuun mennessä.

Aluehallitus 25.3.2025 § 108, Ruokapalveluiden UTV2 -ohjelman mukaiset päätökset. Aluehallitus päätti, että ruokasali Pihlaja ulkoistetaan sekä kotiaterioiden valmistaminen ulkoistetaan. Aluevaltuusto 31.3.2025 § 37 päätti, että siirrytään yhden valmistuskeittiömalliin.

Aluevaltuusto päätti 31.3.2025 § 36 aluevaltuuston toimivaltaan kuuluvista toimenpiteistä. Toimenpiteiden arvioitu säästö vuosille 2025–2026 on noin 1,1 miljoonaa euroa. Vuosille 2025–2028 arvioitu säästö on noin 2,4 miljoonaa euroa.

UTV2-ohjelmasta saatavat säästöt (huomioitu 31.3.2025 mennessä hyväksytyt aluehallituksen ja aluevaltuuston päätökset)

Kun huomioidaan aluehallituksen ja aluevaltuuston tekemät päätökset UTV2-ohjelmaan liittyen arvioidaan, että säästöt vuonna 2025 on yhteensä noin 16,3 milj. euroa. Vuoden 2026 säästöjen arvioidaan olevan noin 26,1 milj. euroa. Aluevaltuusto käsittelee seuraavien kuukausien aikana palveluverkkoon ja osastopalveluiden uudistamista koskevat kokonaisuudet. Toteutuessaan osastopalveluiden uudistamiseen

liittyvä kokonaisuus tuo säästöjä noin 5,5 milj. euroa (vuodet 2025–2028).

Palveluverkkoon liittyvien keinojen säästövaikutus toteutuessaan olisi noin 9 milj. euroa (vuodet 2025–2028)

3.1 Valtiovarainministeriölle tehtävä raportointi muutosohjelman toteutumisesta

Vuoden 2024 lainanottovaltuusehtojen mukainen organisaation sisäinen ja valtiovarainministeriölle toteutettu UTV-ohjelmaan liittyvä raportointi Hyvinvointialue laati UTV-ohjelmaa varten sisäiseen käyttöön yksityiskohtaisen raportointilomakkeen, joka oli käytössä kesään 2024 asti. Toimialueet toteuttivat UTV-ohjelman toimenpideraportointia kuukausittain vuoden 2024 alusta alkaen. Keväällä 2024 valtiovarainministeriö laati kaikille hyvinvointialueille yhteisen muutosohjelmien raportointilomakkeen, joka otettiin käyttöön Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella loppukesästä. Hyvinvointialue raportoi muutosohjelman toteutumisesta valtiovarainministeriölle vuoden 2024 lainanottovaltuuspäätöksen mukaisesti (1–6 kk/2024, raportoitu 15.9.2024 mennessä). Puolivuosisiraportointi osoitti noin 2,8 miljoonan euron kokonaissäästöjä. Alkuperäinen UTV-ohjelma tavoitteli 15 250 300 euron säästöjä vuodelle 2024. Tammikuussa 2025 hyvinvointialue raportoi valtiovarainministeriölle vuoden 2024 osalta kokonaissäästöjen määräksi 8 541 000 euroa. Lainanottovaltuusehtojen mukaisten raportointien lisäksi hyvinvointialue raportoi osavuosisikatsausten yhteydessä UTV2-ohjelman toteutumista. Seuraavassa osavuosisikatsauksessa raportoidaan myös UTV2-ohjelman toimeenpanon ensivaiheet.

4 Lainat ja lainanottovaltuus

Lainanottovaltuus vuodelle 2025

Valtiovarainministeriö teki 6.6.2024 päätöksen, ettei yksikään hyvinvointialue saa uutta lainanottovaltuutta vuodelle 2025, koska hyvinvointialueiden vuoden 2024 talousarvioiden vuosikatteet ovat heikkoja ja nykyinen lainakanta on suuri.

Vuoden 2025 lainanottovaltuus koskee vain uusia, käynnistyviä hankkeita varten nostettavia lainoja. Hyvinvointialueet voivat toteuttaa aiempina vuosina käynnistyneet investointihankkeet ja nostaa niiden rahoittamiseksi tarvittavat lainat aiempien lainanottovaltuuksien mukaisesti. Vuoden 2023 ja 2024 lainanottovaltuuksiin perustuen hyvinvointialueet voivat nostaa pitkäaikaista lainaa tai tehdä investointeja vastaavia sopimuksia vuonna 2025 tai myöhemmin 3,9 miljardilla eurolla.

Valtioneuvosto päättää vuosittain kunkin hyvinvointialueen valtuudesta pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa päätöksen mukaisen määrän lainaa, jolla rahoitetaan investointisuunnitelman hankkeita. Päätös koskee hyvinvointialueiden lisäksi HUS-yhtymää.

Lainanottovaltuuksista säädetään hyvinvointialueesta annetussa laissa, ja valtuudet lasketaan hyvinvointialueiden taloustietoihin perustuen. Lainanottovaltuus perustuu hyvinvointialueen lainanhoitokykyyn, ja se lasketaan lainojen enimmäismäärän ja vuoden alun ennakoitun lainamäärän erotuksena.

Valtioneuvosto voi muuttaa lainanottovaltuutta, jos hyvinvointialueen investointi on välttämätön palveluiden turvaamisen kannalta. Aloitteen lainanottovaltuuden muuttamisesta voi tehdä hyvinvointialue itse tai jokin hyvinvointialueita ohjaavista ministeriöistä. Vuoden 2024 lainanottovaltuutta on muutettu 12 hyvinvointialueelle.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue jätti valtiovarainministeriölle hakemuksen lainanottovaltuuden muuttamisesta 12.6.2024.

Lain mukaan valtiovarainministeriö asettaa lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmistelua varten valmisteluryhmän, johon valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja sisäministeriö sekä asianomainen hyvinvointialue nimeävät edustajansa. Valmisteluryhmän tehtävänä on arvioida lainanottovaltuuden muuttamisen edellytyksiä, tarvittavan lainanottovaltuuden suuruutta sekä hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Arviointi perustuu hyvinvointialueen taloutta ja toimintaa koskevan tiedon perusteella tehtyyn kokonaisarvioon.

Valtiovarainministeriö asetti 20.8.2024 Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmisteluryhmän.

Valmisteluryhmän puheenjohtajana toimi neuvotteleva virkamies Minnamaria Korhonen

valtiovarainministeriöstä ja jäsenenä olivat budjettineuvos Tero Tyni valtiovarainministeriöstä, erityisasiantuntija Suvi Mäklin sosiaali- ja terveysministeriöstä, erityisasiantuntija Katja Luoma sisäministeriöstä sekä talousjohtaja Anu Helin Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelta. Kutsuttuina asiantuntijoina valmisteluryhmässä ovat toimineet Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelta hyvinvointialuejohtaja Tero Järvinen, talouspäällikkö Heli Hämeenniemi, tukipalvelujohtaja Jari Hakala, kiinteistöpäällikkö Teuvo Ristilä sekä neuvotteleva virkamies Teija Mikkola valtiovarainministeriöstä.

Valmisteluryhmän toimikausi oli 26.8.2024-31.12.2024. Toimikauden aikana valmisteluryhmä kokoontui 4 kertaa.

Valmisteluryhmä esitti, että Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2025 olisi 53,84 miljoonaa euroa. Lainanottovaltuudella rahoitetaan investointeja vastaavia sopimuksia 28,57 miljoonaa euroa, jolloin pitkäaikaisen lainan tarvittavaksi määräksi muodostuu 25,27 miljoonaa euroa.

Vuoden 2025 lainanottovaltuutta voi käyttää myös myöhempinä vuosina vuoden 2025 aikana käynnissä olevia tai käynnistettäviä hankkeita varten nostettaviin pitkäaikaisiin lainoihin. Vuoden 2025 valtuuteen sisältyvästä lainamäärästä arvioidaan nostettavan vuoden 2025 aikana 23,29 miljoonaa euroa. Aikaisempien vuosien valtuuksiin sisältyvien investointien osalta lainatarve tarkentuu hankkeiden edetessä. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen pitkäaikaisten lainojen määrä vuoden 2025 lopussa ennakoitua olevan 176 miljoonaa euroa, jos hankkeet etenevät tämänhetkisen suunnitelman mukaisesti.

Lainanottovaltuuden muuttaminen johtaa hyvinvointialueen lainanhoitokykyä suurempaan lainamäärään. Tämän vuoksi valmisteluryhmä esitti lainanottovaltuuden muuttamiselle ehtoja, jotka varmistavat hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn.

Valtioneuvosto päätti 28.11.2024 yleisistunnossaan hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 15 §:n 3 momentin nojalla, että Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2025 on 53 840 000 euroa.

Lainanottovaltuuden muuttamiselle asetettiin seuraavat ehdot:

- Muutettuun lainanottovaltuuteen perustuvaa pitkäaikaista lainaa on mahdollista käyttää ainoastaan valmisteluryhmässä esitettyihin investointeihin ja investointeja vastaaviin sopimuksiin, jotka ovat hyvinvointialueesta annetussa laissa tarkoitettulla tavalla välttämättömiä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi. Hyvinvointialueen tulee varmistaa ennen investointien ja investointeja vastaavien sopimusten toteuttamista niiden

laissa edellytetty välttämättömyys sekä se, että investointitarvetta ei voida kattaa muulla tavoin kuten pitkäaikaisen lainan sijaan rahavaroilla, avustuksilla, hankerahoituksella tai muulla rahoituksella.

- Hyvinvointialueen tulee laatia suunnitelma yhteisöllisen asumisen investoinnilla tavoiteltujen toiminnallisten ja taloudellisten hyötyjen varmistamisesta alueen koko ikääntyneiden palveluiden palveluverkkosuunnitelma huomioon ottaen. Suunnitelma tulee toimittaa valtiovarainministeriölle 30.4.2025 mennessä.
- Hyvinvointialueen tulee päivittää talouden tasapainottamisohjelma, joka varmistaa hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn ja mahdollisuuden järjestää lakisääteiset palvelut. Ohjelman tulee sisältää vuosittaiset rahamääräiset lainanhoitokykyä kuvaavat tavoitteet, joiden toteutumista on mahdollista seurata. Tasapainottamisohjelma tulee toimittaa valtiovarainministeriölle 14.2.2025 mennessä. Valtiovarainministeriö voi hylätä ohjelman tai edellyttää ohjelman täydentämistä, jos on todennäköistä, että ohjelma ei ole riittävä lainanhoitokyvyn varmistamiseksi. Ilmoitus ohjelman hylkäämisestä tai tarpeesta täydentää ohjelmaa tulee antaa hyvinvointialueelle 28.2.2025 mennessä. Hyvinvointialue voi täydentää ohjelmaa valtiovarainministeriön käsittelyn perusteella 31.3.2025 mennessä. Hyvinvointialue raportoi ohjelman toteutumisesta puolivuositain valtiovarainministeriölle.

UTV2-ohjelma lähetettiin ministeriölle 31.3.2025 valtuuston kokouksen jälkeen. Valtiovarainministeriö antoi 7.4.2025 palautteen lainanottovaltuuden ehtojen täyttämistä VN/19554/2024.

Valtiovarainministeriö toteaa, että Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue on toimittanut ministeriölle lainanottovaltuuden muutospäätöksen ehdon mukaisen talouden tasapainottamisohjelman. Ohjelman toimenpiteistä on osittain tehty päätöksiä. toteutuessaan ohjelma varmistaa hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn. Hyvinvointialue on toimittanut myös suunnitelman yhteisöllisen asumisen investoinnilla tavoiteltujen toiminnallisten ja taloudellisten hyötyjen varmistamisesta.

Hyvinvointialue voi nostaa päätöksen mukaisesti pitkäaikaista lainaa tai tehdä pitkäaikaisia sitoumuksia.

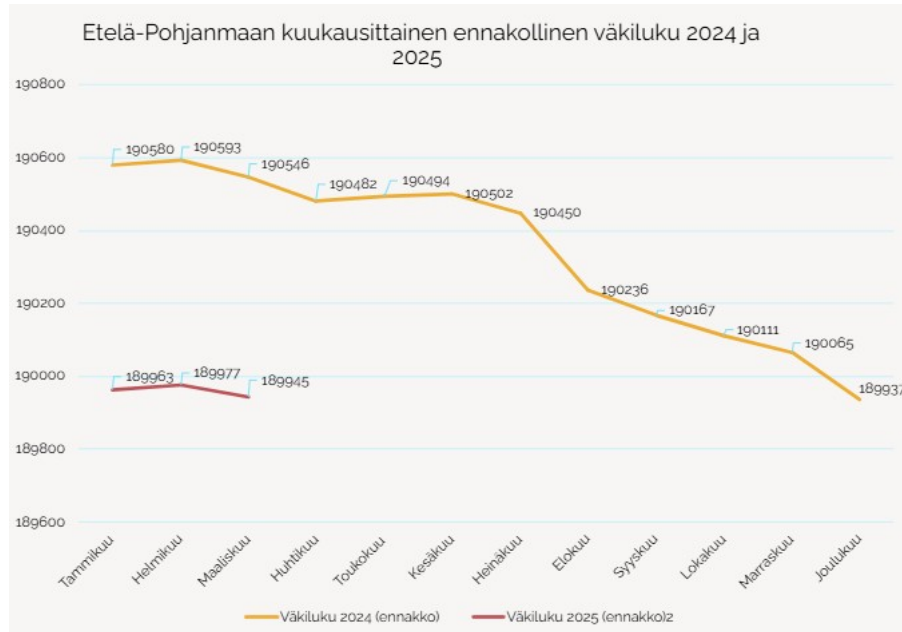
Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että hyvinvointialue ei tarkenna, että se olisi laskelmissaan huomioinut yleistä kustannusten kasvua. Valtiovarainministeriö korostaa, että lainanhoitokykynsä varmistamiseksi alueen tulee jatkaa taloutensa määrätietoista sopeuttamista ja varmistaa tarvittavien sopeuttamispäätösten toteutuminen.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että ohjelman mukaan hyvinvointialueen taseeseen kertyneet alijäämät eivät tulisi katetuksi laissa säädetyssä määräajassa.

Hyvinvointialueesta annetun lain 115 §:n mukaan hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Hyvinvointialueesta annetun lain 123 §:n mukaan valtiovarainministeriö voi käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, jos alijäämiä ei ole katettu määräajassa.

5 Maakunnallinen näkökulma

Osavuositarkastuksessa luodaan näkymä myös maakunnalliseen tilanteeseen niin väestökehityksen kuin työllisyydenkin näkökulmista. Vuodelle 2025 arvioidun rahoituksen perusteella asukaskohtainen rahoituksen määrä on 5065 euroa.

Kuva 1. Etelä-Pohjanmaan kuukausittainen ennakkollinen väkiluku 2024 ja 2025

Etelä-Pohjanmaan ennakkollinen väkiluku ja väestönmuutos 2024-2025

Kuukausi	Väkiluku 2024 (ennakko)	Väestönmuutos 2024 (ennakko)	Väkiluku 2025 (ennakko)2	Väestönmuutos 2025 (ennakko)2
Tammikuu	190580	41	189963	34
Helmikuu	190593	13	189977	14
Maaliskuu	190546	-47	189945	-32
Huhtikuu	190482	-64		
Toukokuu	190494	12		
Kesäkuu	190502	8		
Heinäkuu	190450	-52		
Elokuu	190236	-214		
Syyskuu	190167	-69		
Lokakuu	190111	-56		
Marraskuu	190065	-46		
Joulukuu	189937	-128		

Lähde: Väestönennakkotilasto, Tilastokeskus. Haettu 30.4.2025.

Kuva 2. Etelä-Pohjanmaan ennakkollinen väkiluku ja väestönmuutos 2023–2024

Lähde: Etelä-Pohjanmaan Liitto [Väestönmuutos - Tilastoja ja ennakointia Etelä-Pohjanmaalta - Etelä-Pohjanmaan liitto](#)

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat kunnittain

Kunta	Työttömät työnhakijat		Muutos		Työttömistä työnhakijoista lomautetut		Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta		Avoimet työpaikat		Muutos	
	Maalis 2025	Helmi 2025	Maalis 2024	Maalis 2025	Maalis 2024	Maalis 2025	Helmi 2025	Maalis 2024	Maalis 2025	Helmi 2025	Maalis 2024	Maalis 2025
				%	%				%			%
Alajärvi	319	322	266	53	20	49	8,9	53	114	90	-37	-41
Alavus	533	529	466	67	14	118	11,8	327	334	347	-20	-6
Evijärvi	59	65	54	5	9	12	6,0	18	10	7	11	157
Ilmajoki	370	395	344	26	8	47	6,4	30	82	89	-59	-66
Isojoki	53	50	48	5	10	10	6,7	-	-	18	-	-
Isokyrö	130	138	131	-1	-1	15	6,9	29	13	85	-56	-66
Karjajoki	54	58	41	13	32	8	11,0	-	-	-	-	-
Kauhajoki	548	579	480	68	14	87	10,1	111	110	129	-18	-14
Kauhava	509	549	460	49	11	76	7,8	111	142	290	-179	-62
Kuortane	85	85	82	3	4	17	5,9	30	32	27	3	11
Kurikka	755	792	601	154	26	112	9,0	124	290	120	4	3
Lappajärvi	74	79	68	6	9	17	7,4	18	18	23	-5	-22
Lapua	476	504	430	46	11	86	7,5	73	98	208	-135	-65
Seinäjoki	2 932	3 119	2 607	325	12	246	8,9	557	744	979	-422	-43
Soini	60	67	54	6	11	17	8,1	10	15	-	-	-
Teuva	178	187	175	3	2	47	9,2	7	24	19	-12	-63
Vimpeli	79	82	87	-8	-9	9	7,1	20	20	12	8	67
Ähtäri	205	225	200	5	3	39	9,6	41	60	84	-43	-51
Etelä-Pohjanmaa	7 419	7 825	6 594	825	13	1 012	8,6	1 569	2 116	2 531	-962	-38

Kuva 3. Työttömät työnhakijat kunnittain

Lähde: Etelä-Pohjanmaan työllisyyskatsaus maaliskuu 2025

6 Henkilöstöön liittyvä raportointi

Henkilöstöasioihin liittyvä raportointi on tämän asiakirjan liitteessä 1 EPHVA HR-raportointi Q1.

7 Tytäryhtiöiden raportointi

Tytäryhtiöt ovat raportoineet ensimmäisen kvartaalin toteumistaan sekä kirjallisesti toteumiin vaikuttavista tekijöistä, tulevaisuudennäkymistä ja mahdollisista riskeistä. Raportointi on tämän asiakirjan liite 2 EPHVA tytäryhtiöt Q1.